

KASBIY STANDART XALQ IJODIYOTI FAOLIYATI

(kasbiy standartning nomi)

Reyestr raqami:

QR kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi: Xalq ijodiyoti faoliyati milliy madaniyatimizning ildizlari, xalqning ko'p asrlik tafakkuri, urf-odatlar va ma'naviy merosini saqlash hamda avlodlar avlodga yetkazishda beqiyos ahamiyatga ega bo'lgan soha hisoblanadi. Ushbu kasbiy standart aynan shu yo'nalishdagi malakali mutaxassislar tayyorlash, ularning faoliyatini muvofiqlashtirish va samaradorligini baholashda me'yoriy-metodik asos sifatida xizmat qiladi. Shu bilan birga, mazkur standart madaniyat va san'at muassasalarida kadrlar siyosati, ijodiy jamoalarning tashkil etilishi va boshqarilishi, xalq merosini saqlash va ommalashtirish, shuningdek, yoshlar ongiga milliy qadriyatlarni singdirish jarayonlarida muhim o'rin tutadi.

Bu standart ta'lim muassasalari uchun o'quv dasturlari yaratishda, kasbiy malaka oshirish tizimini yo'lga qo'yishda, hamda folklor, etnografiya va xalq amaliy san'ati yo'nalishlaridagi faoliyatni tubdan rivojlantirishda yo'l-yo'riq vazifasini bajaradi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

ansambl – milliy kuy-qo'shiqlar, raqslar va marosimiy san'at turlarini uyg'unlashtirib ijro etuvchi, xalqning madaniy merosini sahnada zamonaviy san'at talablariga uyg'un holda namoyon etuvchi ijodiy jamoa;

bilim– kasbiy faoliyat doirasida mehnat vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan egallangan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

bolalar teatr studiyasi – yosh avlodda sahna san'atiga muhabbat uyg'otish, ularning badiiy-estetik didini rivojlantirish, aktyorlik mahorati, sahna nutqi, ijodiy fikrlash va obrazli ifoda ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan tizimli mashg'ulotlar jarayoni;

dekorativ-amaliy va tasviriy san'at studiyasi – milliy amaliy bezak san'atini, qo'l mehnati va tasviriy san'at an'analarini o'rgatish, yoshlarni milliy madaniy merosga hurmat ruhida tarbiyalash, ularda ijodkorlik va estetik tafakkurni rivojlantiruvchi ijodiy muhit;

folklor – xalqning ko'p asrlik ijtimoiy-tarixiy tajribasini, urf-odat va an'analarini, hayot tarzini aks ettiruvchi og'zaki va amaliy ijod namunalari majmuasi bo'lib, u

milliy ma'naviyatning ma'naviy qudrati va estetik jihatdan tarbiyaviy ahamiyatini ifoda etadi;

folklor-etnografik ansambl – xalq an'anaviy marosimlarini, urf-odat va turmush tarzini sahnaviy vositalar yordamida qayta tiklash, madaniy merosni hayotga yaqin holda namoyon qilish orqali milliy o'zlikni mustahkamlovchi ijodiy yo'nalish;

ijrochi – ashula aytuvchi yoki biror muzika asbobida chaladigan musiqachi;

improvizator — oldindan tayyorgarliksiz muzika asarini yaratuvchi, badiha tarzida ijro etish;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi — kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentyabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 20-yanvardagi "Madaniy faoliyat va madaniyat tashkilotlari to'g'risida"gi O'RQ-668-son Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (53, 61 va 78-79-moddalar);

O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi (113, 118, 185 va 209-417-moddalar);

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 275-son-Qarori (IFUT-2.1).

4. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

MMR – Milliy malaka ramkasi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

m/d – malaka darajasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi	Xalq ijodiyoti faoliyati	
2.	Faoliyatning asosiy maqsadi	Xalq ijodiyoti sohasidagi kasbiy faoliyatning bosh maqsadi – milliy ma'naviy merosimizni asrab-avaylash, uning ildizlari va an'alarini zamonaviy hayot talablariga uyg'un holda rivojlantirish, yosh avlod ongiga milliy o'zlik va estetik didni chuqur singdirishdir. Shu bilan birga, milliy urf-odatlarini qayta tiklash, folklor va etnografik yo'nalishdagi ijodiy jamoalarni tashkil etish, xalq amaliy va tasviriy san'atini targ'ib qilish orqali madaniy-ma'naviy hayotga teran mazmun bag'ishlash ko'zda tutiladi	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf	S seksiyasi San'at, sport va dam olish 90-Badiiy ijod va ijro san'ati sohasidagi faoliyat 90.1-Badiiy ijod sohasidagi faoliyat 90.11-Adabiy ijod va musiqiy kompozitsiya sohasidagi faoliyat 90.11.0-Adabiy ijod va musiqiy kompozitsiya sohasidagi faoliyat	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni	Ushbu standart xalq ijodiyotining turli yo'nalishlarini – teatr studiyalari, folklor va etnografik ansambllar, amaliy va tasviriy san'at studiyalari faoliyatini qamrab oladi. Uning asosiy yo'nalishlari milliy folklor, etnografik va amaliy san'at merosini saqlash va rivojlantirish yoshlar ongida estetik did, ijodiy qobiliyat va milliy iftixor tuyg'usini uyg'otish madaniy-ma'rifiy muassasalarda xalq ijodiyoti asosida zamonaviy ijodiy muhit yaratish mahalliy va xalqaro ko'rik-tanlovlarda faol ishtirok etish orqali milliy san'atning nufuzini yuksaltirish	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	Malaka darajasi:
		34350016-Bolalar teatr studiyasi rahbari	3-5
		34350032-Folklor ansambl rahbari	3-5
		34350033-Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si	3-5
		34350008-Badiiy bezash studiyalari rahbari	3-5

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi:	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1.	34350016 Bolalar teatr studiyasi rahbari	A1.3	Bolalarni sahna san'ati asoslari bilan tanishtirish	A1.01.3	Xalq ijodiyoti elementlari orqali teatr san'atiga qiziqish uyg'otish
				A1.02.3	Milliy qo'shiqlar va maqollar asosida sahna nutqini rivojlantirish
				A1.03.3	Milliy obrazlar orqali bolalarning sahnada o'zini erkin namoyon qilishiga ko'maklashish
		A2.4	Ijodiy muhit yaratish va sahna jarayonini shakllantirish	A2.01.4	Xalq marosimlari asosida ijodiy muhit yaratish
				A2.02.4	Sahna nutqini takomillashtirish uchun milliy qo'shiqlar va maqollardan foydalanish
				A2.03.4	Milliy obrazlarda ijodiy ifodani mustahkamlash va kichik sahna mashqlariga yo'naltirish
		A3.4	Bolalar ishtirokida sahnaviy asarlarni tayyorlash	A3.01.4	Sahnaviy asar uchun oddiy parchalarni tanlash va bolalar bilan mashq qilish
				A3.02.4	Sahnaviy asarlar bo'yicha muntazam repetitsiyalar tashkil qilish
				A3.03.4	Milliy mavzudagi sahnaviy asarni tayyorlash va kichik sahnalarda namoyish qilish
		A4.5	Bolalar teatr studiyasida sahna jarayonlarini professional darajada boshqarish	A4.01.5	Repetitsiya jarayonlarini kompleks rejalashtirish va ijodiy guruhlar ishini boshqarish
				A4.02.5	Milliy mavzudagi sahna asarining rejissorlik yechimini ishlab chiqish va ijodiy jamoani boshqarish
				A4.03.5	Milliy obrazlar va ifoda vositalaridan foydalanib professional sahna ko'rinishlarini yaratish
		A5.5	Yirik sahnaviy loyihalarni ishlab chiqish va namoyish qilish	A5.01.5	Bolalar ishtirokida etnografik sahnaviy tomoshalarni yuqori darajada tayyorlash
				A5.02.5	Milliy mavzudagi spektakllarni namoyishga tayyorlash uchun ssenariy va rejissorlik yechimlarini ishlab chiqish
				A5.03.5	Murakkab sahna mashqlarini, harakat va nutq uyg'unligini boshqarish

2	34350032 Folklor ansambl rahbari	A6.5	Milliy teatr pedagogikasini rivojlantirish va metodik faoliyatni yo'lga qo'yish	A6.01.5	Xalq ijodiyoti asosida teatrlashtirilgan darslar uchun metodik yondashuv ishlab chiqish
				A6.02.5	Xalq marosimlari asosidagi sahna mashg'ulotlarini o'quv dasturiga integratsiya qilish
				A6.03.5	Etnografik va milliy yo'nalishdagi ijodiy loyihalar bo'yicha uslubiy ishlanmalar yaratish
		B1.3	Folklor ijrochiligiga boshlang'ich tayyorlov berish	B1.01.3	Folklor qo'shiq va kuylarning boshlang'ich darajada o'rgatilishini tashkil etish
				B1.02.3	Ansambl uchun sodda repertuar namunalarini shakllantirish
				B1.03.3	Ijrochilar bilan individual musiqa va ovoz mashqlarini o'tkazish
		B2.4	Folklor ansamblida ijrochilarni o'rtacha darajada tayyorlash va repertuarni rivojlantirish	B2.01.4	Folklor kuy va qo'shiqlarni guruh bo'lib ijro etishga yo'naltirish
				B2.02.4	Ijrochilar bilan ovoz va musiqa bo'yicha murakkabroq tayyorgarlikni olib borish
				B2.03.4	Repertuarni milliy festivallarga moslab tayyorlash
		B3.4	Ansamblning sahnaviy faoliyatini tashkil etish	B3.01.4	Ansambl faoliyatini rejalashtirish va badiiy yo'nalishni belgilash
				B3.02.4	Sahna ko'rinishlari uchun milliy musiqiy materiallarni tanlash va tayyorlash
				B3.03.4	Repetitsiya jarayonini boshqarish va ijroni uyg'unlashtirish
		B4.5	Folklor ansamblini professional darajada boshqarish	B4.01.5	Ansamblning yillik ijodiy konsepsiyasini ishlab chiqish va ijrochilar tarkibini shakllantirish
				B4.02.5	Murakkab musiqa va vokal uyg'unligini ta'minlovchi repetitsiyalarni boshqarish
				B4.03.5	Repertuarni professional darajada boyitish va yangilash
		B5.5	Yirik sahnaviy loyihalar va festivallarga tayyorgarlikni boshqarish	B5.01.5	Milliy festivallar uchun ansamblning ijodiy rejasi va sahnalashtirish konsepsiyasini ishlab chiqish
				B5.02.5	Festivallar va ommaviy tadbirlar uchun maxsus sahnaviy ko'rinishlar yaratish
				B5.03.5	Namoyish oldi mashqlarni nazorat qilish va sahna tayyorgarligini yakuniy ko'rinishga keltirish
		B6.5		B6.01.5	Folklor kuy va qo'shiqlarni o'rgatish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqish

			Folklor ijodiyotini rivojlantirish va metodik faoliyatni olib borish	B6.02.5	Yosh ijrochilar uchun vokal–musiqiy tayyorgarlik bo'yicha maxsus dasturlar yaratish
				B6.03.5	Milliy folklor materiallarini targ'ib qilishga qaratilgan ijodiy loyihalarni tashkil etish
3	34350033 Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si	D1.3	Sodda folklor qo'shiq va kuylarni o'rganish va ijro qilish	D1.01.3	Sodda xalq qo'shiqlari va kuylarini o'rgatish va ijro etish
				D1.02.3	Marosimiy qo'shiq va kuylarni ansambl tarkibida ijro qilish
				D1.03.3	Milliy qo'shiqlar va kuylarning sodda dramatzatsiya elementlarini bajarish
		D2.4	Folklor-etnografik ijro malakasini o'rtacha darajada rivojlantirish	D2.01.4	Folklor qo'shiqlarini ansambl bilan uyg'un holda ijro etish
				D2.02.4	Marosimiy qo'shiqlarni sahna talablari asosida sayqallab ijro qilish
				D2.03.4	Etnografik ansambl bilan kichik festival va tadbirlarda chiqish qilish
		D3.4	Etnografik ansambl uchun sahnaviy ko'rinishlar tayyorlash	D3.01.4	Sodda etnografik qo'shiqlarni sahnaga moslab tayyorlash
				D3.02.4	Marosimiy qo'shiqlarni sahnaviy ko'rinishlar bilan uyg'unlashtirish
				D3.03.4	Oddiy sahnaviy dramatzatsiya jarayonida ishtirok etish
		D4.5	Etnografik ansambl tarkibida professional ijro faoliyatini olib borish	D4.01.5	Marosimiy qo'shiqlar va kuylarni professional darajada ijro etish
				D4.02.5	Milliy kuy va qo'shiqlarga dramatik ifoda, sahnaviy harakat qo'shish
				D4.03.5	Yirik festival va ommaviy tadbirlarda ansambl bilan ishonchli ijro qilish
		D5.5	Sahnaviy etnografik ko'rinishlarni ishlab chiqish va boshqarish	D5.01.5	Etnografik qo'shiq va kuylarni sahna uchun to'liq tayyorlash
				D5.02.5	Murakkab sahnaviy ko'rinishlar va marosimiy sahnalarni uyg'unlashtirish
				D5.03.5	Etnografik qo'shiqlar asosidagi dramatzatsiya jarayonini boshqarish
		D6.5	Etnografik ansamblning ijodiy loyihalarini tashkil qilish va olib borish	D6.01.5	Ansambl bilan yirik festival va ommaviy chiqishlarni tashkil etish
				D6.02.5	Milliy kuy-qo'shiqlarni teatr-kompozitsiya shaklida ijro etish
				D6.03.5	Ansambl ijrosini milliy an'analar asosida sahna talablari bilan uyg'unlashtirish

4	34350008 Badiiy bezash studiyalari rahbari	E1.3	Badiiy bezash bo'yicha oddiy ishlarni tashkil etish	E1.01.3	Oddiy rasm, naqsh va bezak elementlarini o'rgatish
				E1.02.3	Boshlang'ich darajadagi dekorativ ishlar (devor bezagi, kichik maketlar)ni tashkil qilish
				E1.03.3	O'quvchilarni sodda badiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish (qalam, guash, rangli qog'oz va boshqalar)
		E2.4	Badiiy bezash studiyasida o'rtacha darajadagi dekorativ ishlarni tashkil etish	E2.01.4	Dekorativ san'at elementlari bo'yicha dars mashg'ulotlarini o'tkazish
				E2.02.4	O'quvchilar bilan murakkabroq bezak va kompozitsiyalarni yaratish
				E2.03.4	Studiyaning kichik ko'rgazmalari uchun badiiy ishlarni tayyorlash
		E3.4	Studiyaning ijodiy jarayonlarini boshqarish	E3.01.4	Studiyaning o'quv rejalari va mashg'ulot dasturlarini ishlab chiqish
				E3.02.4	Badiiy materiallar (bo'yoq, karton, bezak buyumlari)ni tanlash va ta'minlash
				E3.03.4	O'quvchilar ishlarini baholash va ijodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash
		E4.5	Murakkab badiiy loyihalar va dekor ishlari bo'yicha rahbarlik qilish	E4.01.5	Murakkab dekorativ kompozitsiyalarni loyihalash va boshqarish
				E4.02.5	Yirik bezak ishlari uchun rang, kompozitsiya va material tanlash bo'yicha rahbarlik qilish
				E4.03.5	O'quvchilarni ijodiy ko'rgazmalar va tanlovlarga tayyorlash
		E5.5	Studiyaning badiiy-ijodiy yo'nalishini belgilash	E5.01.5	Yillik ijodiy reja va badiiy konsepsiyani ishlab chiqish
				E5.02.5	Studiya zamonaviy dekorativ san'at usullarini joriy etish
				E5.03.5	Hamkor tashkilotlar bilan ijodiy loyihalar va ko'rgazmalarni tashkil etish
		E6.5	Studiyaning boshqaruv va tashkiliy faoliyatini olib borish	E6.01.5	Studiyaning moddiy-texnik bazasini boshqarish va yangilash
				E6.02.5	O'qituvchilar (yordamchilar) faoliyatini muvofiqlashtirish
				E6.03.5	Hisobotlar, rejalashtirish hujjatlari va tashkiliy ishlarni yuritish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi	Bolalar teatr studiyasi rahbari
Mashg'ulot nomining kodi	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3 va 4-daraja uchun ish staji talab etilmaydi 5-darajaga ega bo'lish uchun nomzod Teatr yoki sahna san'ati bo'yicha boshlang'ich 1-yillik amaliy tajriba Bolalar bilan individual yoki kichik guruh mashg'ulotlarini olib borish tajribasi Oddiy sahnaviy mashqlar va mini rol ijrosida ishtirok etgan bo'lishi kerak
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga qabul qilinishi uchun nomzod kamida 18 yoshga to'lgan, jinsiga qarab (ayol/erkak) kasb faoliyatini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim; dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi talab etiladi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur; Teatr mashg'ulotlari va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, turli yoshdagi bolalar va ularning ota-onalari bilan muloqotda bo'lish qobiliyatiga ega bo'lishi talab etiladi; Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari bo'yicha ko'rsatmalarni o'zlashtirganligi hamda favqulodda holatlarda tezkor va xavfsiz qaror qabul qilish salohiyatiga ega bo'lishi zarur. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish;

	- Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlariga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish - Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim 4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	Xizmatchi mutaxassis Bolalar teatr studiyasi rahbari	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3-5	Folklor ansambl rahbari
	3-5	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
	3-5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	O'qitish natijalari	
	Mehnat vazifalari	
	Mehnat harakatlari:	
	1. Mashg'ulotlarda xalq og'zaki ijodidan (ertak, doston, rivoyat) qisqa parchalarni tanlab o'qib berish	

A1.3 Bolalarni sahna san'ati asoslari bilan tanishtirish	A1.01.3 Xalq ijodiyoti elementlari orqali teatr san'atiga qiziqish uyg'otish	2. Bolalarni milliy o'yinlar, topishmoqlar va sahna mashqlariga jalb qilish
		3. Xalq ijodiyoti asosida kichik sahna ko'rinishlarini tashkil etish va ijro ettirish
		Ko'nikma:
		Xalq ijodiyoti namunalarini yoshga mos tanlash
		Bolalarda qiziqish uyg'otuvchi interaktiv teatr mashqlarini qo'llash
		Sahnaga mos oddiy ijodiy vazifalarni bolalarga tushuntirish
		Bilim:
		O'zbek xalq og'zaki ijodi, ertaklar, maqollar, topishmoqlar
		Teatr san'ati asoslari (rol, sahna, harakat, mimika)
		Bolalar psixologiyasi va yosh xususiyatlariga mos metodik yondashuvlar
	A1.02.3 Milliy qo'shiqlar va maqollar asosida sahna nutqini rivojlantirish	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalarga milliy qo'shiqlarni talaffuz, ritm va nafas bilan birga kuylashni mashq qildirish
		2. Maqollar asosida diksiyani yaxshilash uchun sheva, urg'u, ifoda mashqlarini o'tkazish
		3. Sahnada nutqni aniq aytish uchun matn bilan ishlash mashqlarini tashkil etish
		Ko'nikma:
		Nutq apparatini rivojlantirishga doir mashqlarni o'rgatish
		Maqollarni sahna nutqiga mos ifoda bilan o'qitish
		Bolalarning nutqidagi xatolarni to'g'ri ko'rsatib, yumshoq pedagogik usulda tuzatish
		Bilim:
		Milliy qo'shiqlar va maqollarning ma'nosi, ritmik tuzilishi
		Sahnadagi nutq madaniyati, diksion va artikulyatsiya qoidalari
		Bolalarda nutq rivojlanish bosqichlari va pedagogik metodlar
	A1.03.3 Milliy obrazlar orqali bolalarning sahnada o'zini erkin namoyon qilishiga ko'maklashish	Mehnat harakatlari:
		1. Milliy qahramonlar obrazlarini tanlab, bolalarga ularning xarakterini tushuntirish
		2. Obrazga kirish mashqlari (xatti-harakat, mimika, his-tuyg'u)ni o'tkazish
		3. Milliy libos va rekvizitlardan foydalanib, kichik sahna ko'rinishlarini ijro ettirishga ko'maklashish
		Ko'nikma:
		Obraz yaratishda bolaga mos metodlardan foydalanish
		Sahnada erkin harakat qilish va o'zini tutishni o'rgatish

		Milliy obrazlarning xususiyatlarini sodda usulda tushuntirish
		Bilim:
		Milliy qahramonlar, obrazlar va ularning xarakter xususiyatlari
		Sahnada his-tuyg'u, xarakter, mimika bilan ishlash asoslari
		Bolalarning ijodiy faolligini oshirish metodlari
A2.4 Ijodiy muhit yaratish va sahna jarayonini shakllantirish	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Boshlang'ich darajadagi sahna mashqlarini o'tkazishda mustaqil ishlash va o'quvchilarga individual yondashish
		2. Oddiy ijodiy topshiriqlarni tanlash va ularni bolalar yoshiga moslab soddalashtirishda mustaqil qaror qabul qilish
		3. Mashg'ulotni tashkil etishda yuzaga keladigan kichik muammolarni (tushunmovchilik, chalg'ish, moslashish) mustaqil hal qilish
	A2.01.4 Xalq marosimlari asosida ijodiy muhit yaratish	Mehnat harakatlari:
		1. Xalq marosimlaridan (Navro'z, Sumalak, Beshik to'yi, Suyunchi va boshqalar) sahna mashg'ulotlari uchun mazmunli epizodlar tanlash
		2. Marosimlarga xos raqs, qo'shiq, duo va iboralarni mashg'ulot jarayoniga kiritish
		3. Marosim elementlari asosida kichik sahna ko'rinishlari va rolli o'yinlarni tashkil etish
		Ko'nikma:
		Xalq marosimlari materialini yoshga mos ijodiy mashg'ulotlarga aylantirish
		Bolalarda ijodiy ishtirokni oshiruvchi guruhli o'yin va sahna vazifalarini tashkil etish
		Marosimni sahna ko'rinishiga moslashtirib, oddiy rejissyorlik yondashuvini qo'llash
		Bilim:
		O'zbek xalq marosimlari, urf-odatlar va ularning asosiy mazmuni
		Marosimlar orqali badiiy-estetik tarbiya berish metodlari
		Sahnada jamoaviy ijodiy muhit yaratishning asosiy tamoyillari
		Mehnat harakatlari:
		1. Milliy qo'shiqlardan foydalanib, talafuz, nafas, ritm va intonatsiya bo'yicha nutq mashqlarini tashkil etish
		2. Maqollarni diksiyani aniqlashtirish uchun individual va guruhli ifoda mashqlarida qo'llash

	A2.02.4 Sahna nutqini takomillashtirish uchun milliy qo'shiqlar va maqollardan foydalanish	3. Sahna oldidan nutqni tozalash va ifodani kuchaytirish uchun fonetik mashqlarni o'tkazish
		Ko'nikma:
		Nutq apparatini mustahkamlovchi milliy ohangli mashqlarni tuzish va o'rgatish
		Bolalarning nutqidagi kamchiliklarni aniqlab, ularni maqol va qo'shiqlar orqali tuzatish
		Sahna nutqiga mos ravishda matn bilan ishlashni tashkil etish (urg'u, pauza, tezlik)
		Bilim:
		Milliy qo'shiqlar, maqollar va ularning nutq rivojidadagi o'rni
		Sahnada nutq texnikasi: diksion, artikulyatsiya, nafas va ovoz boshqaruvi
		Bolalarda nutqni bosqichma-bosqich rivojlantirish pedagogik asoslari
	A2.03.4 Milliy obrazlarda ijodiy ifodani mustahkamlash va kichik sahna mashqlariga yo'naltirish	Mehnat harakatlari:
		1. Milliy obrazlarning xarakter, holat va harakatlariga mos sahna mashqlarini o'tkazish
		2. Obrazni chuqur his qilish uchun mimika, his-tuyg'u va tana erkinligi mashqlarini berish
		3. Bolalarni milliy qahramonlar obrazlarini kichik sahna ko'rinishlarida ijro etishga yo'naltirish
		Ko'nikma:
		Obraz yaratishda bolalarni ruhlantirish va ularga mos ijodiy yondashuvni tanlash
		Sahnada erkin, tabiiy va ifodali harakat qilishni o'rgatish
		Milliy obrazlar asosida kichik spektakl yoki epizodlar uchun oddiy sahnalashtirish
		Bilim:
		Milliy obrazlar va xalq qahramonlarining xarakter xususiyatlari
		Sahnada emotsional ifoda, xarakterga kirish va obraz yaratishning asosiy tamoyillari
		Bolalarning ijodiy faolligini oshirish bo'yicha pedagogik metodlar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulot shakllari, sahna mashqlari va ijodiy topshiriqlarni mustaqil tanlash, ularni bolalarning imkoniyatiga mos ravishda moslashtirish
		2. Sahna harakatlari, sahna nutqi va obraz yaratish jarayonida mustaqil pedagogik va ijodiy qarorlar qabul qilish

		3. Ijodiy muhitni yaxshilash, sahna jarayonini rivojlantirish uchun o'z tashabbusi bilan yangi materiallar, mashg'ulot usullari va milliy unsurlarni joriy etish
A3.4 Bolalar ishtirokida sahnaviy asarlarni tayyorlash	A3.01.4 Sahnaviy asar uchun oddiy parchalarni tanlash va bolalar bilan mashq qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalarning yoshi va imkoniyatiga mos sahna parchalarini tanlab olish
		2. Parchalardagi matn, harakat va obrazlarni bosqichma-bosqich tushuntirib berish
		3. Mashq jarayonida bolalarning talaffuz, harakat va emotsional ifodasini kuzatib tuzatish
		Ko'nikma:
		Oddiy matn va rollarni bolalarga tushunarli qilib o'rgatish
		Mashg'ulot vaqtida guruhni boshqarish va intizomni saqlash
		Sahnadagi harakat va nutqni moslashtirish
		Bilim:
		Bolalar sahnalashtirishi uchun mos bo'lgan kichik adabiy va dramatik materiallar
	A3.02.4 Sahnaviy asarlar bo'yicha muntazam repetitsiyalar tashkil qilish	Sahnada nutq va harakat asoslari: urg'u, ritm, pauza va obraz ifodasi
		Bolalarning yosh psixologiyasi va ijodiy rivojlanish xususiyatlari
		Mehnat harakatlari:
		1. Repetitsiya jadvalini tuzish va bolalarni bosqichma-bosqich tayyorlash
		2. Har bir repetitsiyada sahna harakatlari, nutq, ovoz va obraz ustida ishlash
		3. Repetitsiya davomida xatolarni aniqlash va darhol bartaraf etish
		Ko'nikma:
		Repetitsiya jarayonini samarali tashkil qilish va vaqtni boshqarish
		Bolalarda ijodiy faollik va sahnadagi ishonchni oshirish
		Pyesa yoki sahna ko'rinishlarining ketma-ketligini to'g'ri shakllantirish
		Bilim:
		Repetitsiya metodlari: takrorlash, tahlil qilish, o'yin orqali o'rgatish usullari
		Sahnada jamoaviy uyg'unlik va ansambl hissini shakllantirishning asoslari
		Nutq texnikasi, ovoz boshqaruvi va sahna harakati

	A3.03.4 Milliy mavzudagi sahnaviy asarni tayyorlash va kichik sahnalarda namoyish qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Milliy mavzudagi pyesa yoki ko'rinishdan mos sahna bo'laklarini tanlash va ssenariyga moslashtirish
		2. Bolalar bilan milliy obraz, kiyim, harakat va nutq ustida ishlash
		3. Tayyorlangan sahna ko'rinishini guruh oldida yoki kichik maydonda namoyishga chiqarish
		Ko'nikma:
		Milliy obrazlar va qadriyatlarni bolalarga mos shaklda sahnalashtirish
		Sahnada koordinatsiya, ritm, ovoz va harakatni uyg'unlashtirish
		Kichik spektaklni rejissyorlik qatlamida tartibga solish
		Bilim:
		Milliy teatr san'ati, obrazlar, marosim va folklor elementlari
		Kichik spektaklni sahnalashtirish jarayonlari: ssenariy, mizansen, obraz yechimi
		Tomoshabin oldida chiqish madaniyati va sahna etikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Sahna mashqlarini rejalashtirish, rollarni taqsimlash, kichik sahnaviy epizodlarni shakllantirishda mustaqil qarorlar qabul qilish
		2. Repetitsiya jarayonida bolalar bilan ishlashda pedagogik va ijodiy yondashuvlarni mustaqil tanlash va jarayonni boshqarish
		3. Zarurat tug'ilganda sahna materiallarini soddalashtirish, moslashtirish yoki qayta ishlash bo'yicha mustaqil tashabbus ko'rsatish
A4.5 Bolalar teatr studiyasida sahna jarayonlarini professional darajada boshqarish	A4.01.5 Repetitsiya jarayonlarini kompleks rejalashtirish va ijodiy guruhlar ishini boshqarish	Mehnat harakatlari:
		1. Spektaklning to'liq ijodiy jarayoniga mos bo'lgan batafsil repetitsiya rejasini ishlab chiqish
		2. Aktyorlar, musiqa, raqs va texnik guruhlar ishtirokini uyg'unlashtirib, repetitsiya jarayonini boshqarish
		3. Jarayon davomida yuzaga kelgan ijodiy va texnik muammolarni tahlil qilib, ularni bartaraf etish
		Ko'nikma:
		Murakkab ijodiy jarayonlarni tashkil qilish va boshqarish
		Bir nechta ijodiy guruhlar o'rtasida samarali kommunikatsiya o'rnatish
		Repetitsiya jarayonini vaqt, bosqich va natija bo'yicha optimallashtirish

		Bilim: Rejissyorlik jarayonlari, sahna texnologiyasi va ansambl ishlash tamoyillari Ijodiy jamoa psixologiyasi, motivatsiya va boshqaruv usullari Repetitsiya jarayonining pedagogik, texnik va badiiy talablari
	A4.02.5 Milliy mavzudagi sahna asarining rejissyorlik yechimini ishlab chiqish va ijodiy jamoani boshqarish	Mehnat harakatlari: 1. Milliy mavzudagi asar mazmuni, obrazlari va marosim unsurlariga asoslangan rejissyorlik konsepsiyasini yaratish 2. Sahna joylashuvi, mizansenlar, ritm va obraz yechimlarini ishlab chiqish va jamoaga tushuntirish 3. Ijodiy jamoa (aktyorlar, musiqachilar, dizaynerlar) ishini rejissorlik talqini asosida boshqarish Ko'nikma: Milliy mavzularni badiiy va zamonaviy rejissyorlik yondashuvlari orqali talqin qilish Jamoaga sahna tasavvurini aniq yetkazish va ijodiy jarayonda yetakchilik qilish Sahna asarining dramatik tuzilmasini shakllantirish va uni boshqarish Bilim: Milliy teatr, folklor, marosim san'ati va an'anaviy obrazlar Rejissyorlik dramaturgiyasi, sahna mizanseni, ritm, konflikt va kompozitsiya asoslari Spektakl yaratuvchi bo'limlar (musiqa, yorug'lik, dekor, kostyum) bilan ishlash qoidalari
	A4.03.5 Milliy obrazlar va ifoda vositalaridan foydalanib professional sahna ko'rinishlarini yaratish	Mehnat harakatlari: Milliy obrazlar, marosim unsurlari, raqs va musiqiy elementlarni uyg'unlashtirgan sahna ko'rinishlarini yaratish Aktyorlarga obrazning xarakter, harakat, intonatsiya va ifoda vositalarini chuqur o'rgatish Tayyor sahna ko'rinishlarini professional sahnalashtirish talablari asosida sozlash va mukammallashtirish Ko'nikma: Obraz yaratishda milliy san'at, marosimlar va folklor elementlarini samarali qo'llash Professional sahna ifodasi (ovozi, harakat, ritm, dinamika)ni boshqarish Sahnadagi badiiy uyg'unlik musiqa-harakat-nutq-dekor uyg'unligini yarata olish

		Bilim:
		Milliy obraz yaratish texnologiyasi, xalq marosimlari va folklor estetikasining asoslari
		Professional sahna madaniyati, aktyor mahorati, ifoda vositalari va badiiy kompozitsiya
		Dekor, kostyum, rekvizit va sahna dizayni
A5.5 Yirik sahnaviy loyihalarni ishlab chiqish va namoyish qilish	Mas’uliyat mustaqillik va	1. Sahna jarayonlarini rejalashtirish, mashg’ulotlar ketma-ketligini belgilash, sahna harakatlari bo’yicha qarorlar qabul qilishda mustaqil ishlash
		2. Repetitsiya jarayonida yuzaga keladigan pedagogik, ijodiy yoki texnik muammolarni mustaqil hal qilish va zarur bo’lsa, sahna jarayoniga innovatsion yondashuvlar kiritish
		3. Teatr studiyasi faoliyatini takomillashtirish, ijodiy guruhni rivojlantirish, yangi sahna loyihalarini joriy etish bo’yicha mustaqil tashabbus ko’rsatish va o’z faoliyatini mas’uliyat bilan baholash
	A5.01.5 Bolalar ishtirokida etnografik sahnaviy tomoshalarni yuqori darajada tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Etnografik materiallar asosida sahna ko’rinishining dramaturgik tuzilmasini yaratish
		2. Bolalar obrazlarining harakat, nutq va sahnaviy xulqini to’g’ri yo’naltirib repetitsiyalarni olib borish
		3. Tayyor sahna ko’rinishining musiqa, raqs, rekvizit va dekor bilan uyg’unligini yakuniy tekshirish
		Ko’nikma:
		Etnografik mavzularni sahnaviy shaklga moslashtirish va sahnalashtirish
		Bolalar bilan murakkab ijodiy jarayonni boshqarish
		Sahnadagi badiiy, texnik va ijro uyg’unligini ta’minlash
		Bilim:
		Xalq etnografiyasi, marosimlari va milliy an’analari
		Bolalar teatr pedagogikasi va yosh xususiyatlari
		Sahna texnologiyasi, dekor, rekvizit va yorug’lik ishlanmalari asoslari
		Mehnat harakatlari:
		1. Spektakl uchun milliy an’analarga asoslangan dramaturgik ssenariy ishlab chiqish
		2. Har bir sahnaning mizanseni va rejissorlik yechimini badiiy jihatdan shakllantirish
		3. Ssenariyga mos sahna texnikasi, dekor va musiqiy yechimlarni joriy etish

	A5.02.5 Milliy mavzudagi spektakllarni namoyishga tayyorlash uchun ssenariy va rejissyorlik yechimlarini ishlab chiqish	Ko'nikma:
		Dramaturgiya, ssenariy yaratish va sahna kompozitsiyasini qurish
		Rejissorlik yechimlarini jamoaga aniq tushuntirish va boshqarish
		Milliy obrazlar va marosim unsurlarini sahna talqinida qo'llash
		Bilim:
		Milliy folklor, urf-odatlar va marosim san'atining dramatik xususiyatlari
		Rejissyorlik nazariyasi, spektakl tuzilishi, mizansen va kompozitsiya asoslari
	A5.03.5 Murakkab sahna mashqlarini, harakat va nutq uyg'unligini boshqarish	Ssenariy yozish metodikasi va dramaturgik qurilish tamoyillari
		Mehnat harakatlari:
		1. Harakat, ritm va nutqni uyg'unlashtiruvchi murakkab sahna mashqlarini ishlab chiqish
		2. Aktyorlar bilan ovoz, intonatsiya, plastika va ritm mashqlarini kompleks tashkil qilish
		3. Mashqlar jarayonida sahna xavfsizligini va texnik talablarni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Harakat–nutq–ritm uyg'unligini ta'minlaydigan murakkab sahna mashqlarini boshqarish
		Professional sahna nutqi va harakat texnikasini o'rgatish
		Aktyorlarning diqqat, intonatsiya va harakat koordinatsiyasini nazorat qilish
		Bilim:
	Mas'uliyat va mustaqillik	Sahna plastika, ritmika, aktyor nutqi va ovoz texnikasi asoslari
		Sahnada xavfsizlik qoidalari
		Murakkab mashqlarni psixologik va jismoniy jihatdan to'g'ri tashkil etish tamoyillari
		1. Katta sahnaviy loyihalarni rejalashtirish, byudjetlashtirish, boshqarish hamda ijodiy yechimlar bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish
		2. Loyihaning konseptual, rejissyorlik va tashkiliy bosqichlarida murakkab masalalarni mustaqil hal qilish, zarur hollarda innovatsion sahna texnologiyalari va ijodiy yondashuvlarni joriy etish
		3. Taqdimot, namoyish va ommaviy chiqishlar sifatini doimiy nazorat qilib borish hamda yakuniy ijodiy yechimlarni mustaqil ekspert sifatida baholash

A6.5 Milliy teatr pedagogikasini rivojlantirish va metodik faoliyatni yo'lga qo'yish	A6.01.5 Xalq ijodiyoti asosida teatrlashtirilgan darslar uchun metodik yondashuv ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Xalq ijodiyoti asosidagi sahnaviy elementlarni o'quv darsiga moslashtirish
		2. Dars uchun metodik ishlanma, ssenariy va sahnaviy mashqlarni ishlab chiqish
		3. Tayyorlangan metodikani sinf va studiya sharoitida sinovdan o'tkazish
		Ko'nikma:
		Xalq ijodiyoti unsurlarini pedagogik jarayonga integratsiya qilish
		Teatrlashtirilgan darslar uchun metodik material yaratish
		Dars jarayonida bolalarni ijodiy fikrlashga yo'naltirish
		Bilim:
		Xalq og'zaki ijodi, marosimlar va folklor turlari
		Pedagogika va teatr pedagogikasi asoslari
		Teatrlashtirilgan dars metodikasi va innovatsion ta'lim texnologiyalari
	A6.02.5 Xalq marosimlari asosidagi sahna mashg'ulotlarini o'quv dasturiga integratsiya qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Xalq marosimlaridan olingan sahna mashqlarini dars jarayoniga mos shaklda ishlab chiqish
		2. Ularni o'quv dasturining mavzu bloklari bilan uyg'unlashtirish
		3. Mashg'ulot jarayonida marosim unsurlarining ma'no va mazmunini o'quvchilarga tushuntirish
		Ko'nikma:
		Marosim elementlarini sahna mashqlariga moslashtirish
		O'quv dasturlariga milliy elementlarni ilmiy-metodik asosda kiritish
		Bolalarda milliy qadriyatlarni qabul qildirish va amalda qo'llashga yo'naltirish
		Bilim:
		Xalq marosimlari, qadriyatlar va ularning pedagogik ahamiyati
		O'quv dasturi tuzilishi va metodik integratsiya tamoyillari
		Sahna mashg'ulotlari texnologiyasi va pedagogik yondashuvlar
		Mehnat harakatlari:
		1. Etnografik va milliy yo'nalishdagi ijodiy loyihalar uchun metodik qo'llanmalar tuzish
		2. Turli yosh guruhlari uchun xalq ijodiyotiga asoslangan ijodiy topshiriqlar ishlab chiqish

	A6.03.5 Etnografik va milliy yoʻnalishdagi ijodiy loyihalar boʻyicha uslubiy ishlanmalar yaratish	3. Yaratilgan uslubiy ishlanmalarni amaliyotga joriy etish va natijalarni tahlil qilish
		Koʻnikma:
		Etnografik yoʻnalishdagi pedagogik-uslubiy materiallar yaratish
		Loyihaviy faoliyatni rejalashtirish va baholash
		Ijodiy loyihalarda milliy anʼanalarni badiiy talqin qilish
		Bilim:
		Etnografiya, folklor, milliy qadriyatlar va sanʼat turlari
		Metodik qoʻllanma yaratish tamoyillari va taʼlim texnologiyalari
	Masʼuliyat va mustaqillik	Ijodiy loyihalar boshqaruvi, monitoring va baholash usullari
		1. Milliy teatr pedagogikasiga oid ilmiy-uslubiy qarashlarni ishlab chiqishda, tajribalarni umumlashtirishda va innovatsion metodlarni joriy etishda mustaqil tashabbus koʻrsatish
2. Taʼlim jarayonida yuzaga keladigan ijodiy, tashkiliy va metodik muammolarni mustaqil hal qilish hamda zarur hollarda yangi yondashuvlarni joriy qilish		
Texnik va/yoki texnologik talab		3. Milliy teatr pedagogikasini rivojlantirish boʻyicha strategik loyihalarni ishlab chiqish, ekspertiza qilish va boshqarishda mustaqil professional fikr yuritish
		1. Kichik sahna platformasi (koʻchma yoki statsionar)
		2. Sahna yoritish jihozlari (proyektor, LED chiroqlar, rangli yoritish filtrlari)
		3. Sahna mikrofonlari (qoʻl mikrofon, boʻyin mikrofon)
		4. Audio tizim (kolonki, mikser pult)
		5. Fon musiqasi va effektlar uchun player (kompyuter, planshet, portativ dinamika)
		6. Diktofon (nutq mashqlarini yozib tahlil qilish uchun)
		7. Portativ audio kolonkalar
		8. Metronom va ritm qurilmalari (ritm mashqlarida)
		9. Projektor yoki monitor (video darslar, namoyishlar uchun)
10. Rangli karton, qogʻoz, marker, boʻyoqlar (ijodiy mashqlar va dekor tayyorlash uchun)		

Kasbning nomi	Folklor ansambl rahbari
Mashg'ulot nomining kodi	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar:	3 va 4-daraja uchun ish staji talab etilmaydi 5-darajaga uchun nomzod Folklor, vokal yoki musiqiy ijrochilik sohasida 1- yillik boshlang'ich tajriba.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga qabul qilinishi uchun nomzod kamida 18 yoshga to'lgan, jinsiga qarab (ayol/erkak) kasb faoliyatini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi talab etiladi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur; Folklor ansambli mashg'ulotlari va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, ijrochilar, yoshlar va tomoshabinlar bilan muloqotda bo'lish qobiliyati talab etiladi; Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini o'zlashtirganligi hamda favqulodda holatlarda tezkor va xavfsiz qaror qabul qilish salohiyatiga ega bo'lishi lozim Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish;

	- Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim 4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	Xizmatchi mutaxassis Folklor ansambl rahbari	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3-5	Folklor ansambl rahbari
	3-5	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
	3-5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	O'qitish natijalari	
	Mehnat vazifalari	
B1.3 Folklor ijrochiligiga boshlang'ich tayyorlov berish	B1.01.3 Folklor qo'shiq va kuylarning boshlang'ich darajada o'rgatishini tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Bolalar va yosh ijrochilarga sodda xalq qo'shiqlari va kuylarini bosqichma-bosqich o'rgatish
		2. Qo'shiq va kuylarning ritm, nafas va talaffuz bo'yicha boshlang'ich mashqlarini tashkil qilish
		3. O'rgatilayotgan kuy yoki qo'shiqni namoyish qilib, ijrochilarning qaytarib ijro etishini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Sodda folklor qo'shiqlari va kuylarini oson, aniq va to'g'ri ko'rsatib berish

		Ritm, nafas va tovush chiqarish bo'yicha boshlang'ich musiqa mashqlarini tashkil qilish Ijrochilarning xatolarini sezish va ularni muloyimlik bilan to'g'rilash Bilim: O'zbekiston xalq qo'shiqlari, kuylarining asosiy ritm va ohang xususiyatlari Boshlang'ich vokal, nafas va ritm mashqlarining metodikasi Yosh ijrochilar bilan ishlash psixologiyasi va pedagogik yondashuvlar
	B1.02.3 Ansambl uchun sodda repertuar namunalarini shakllantirish	Mehnat harakatlari: 1. Yosh ijrochilarga mos eng sodda folklor qo'shiqlari va kuylaridan iborat repertuar tanlash 2. Repertuardagi qo'shiqlarni ansambl tarkibiga moslashtirish 3. Tanlangan repertuarni bosqichma-bosqich mashq qildirish jarayonini tashkil qilish Ko'nikma: Folklor ijodidan yosh ansamblga mos qo'shiqlarni tanlash Repertuarni ijrochilarning imkoniyatiga qarab soddalashtirish Mashq jarayonini tartibli tashkil etish va takrorlashlar orqali mustahkamlash Bilim: Folklor repertuar turlari (qo'shiq, lapar, terma, yalla)ning asosiy xususiyatlari Bolalar ansambliga mos temp, ritm va diapazon bo'yicha talablar Repertuar shakllantirishning boshlang'ich pedagogik tamoyillari
	B1.03.3 Ijrochilar bilan individual musiqa va ovoz mashqlarini o'tkazish	Mehnat harakatlari: 1. Har bir ijrochi uchun alohida nafas, ovoz ochish va intonatsiya mashqlarini o'tkazish 2. Ovoz chiqarishdagi xatolarni aniqlab, individual yo'l-yo'riq berish 3. Ijrochining ovoz imkoniyatiga mos qo'shiq parchalarini mashq qildirishni tashkil etish Ko'nikma: Ovoz ochish, nafas boshqaruvi va intonatsiya mashqlarini o'tkazish Har bir ijrochining ovoz diapazonini aniqlash Ovozdagi xatolarni to'g'ri yo'naltirish va individual yondashuvni qo'llash Bilim: Vokal texnikaning asosiy qonuniyatlari (nafas, rezonans, artikulyatsiya)

		Yosh ijrochilarda ovozning fiziologik xususiyatlari
		Individual vokal mashg'ulotlar metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Folklor qo'shiqlari va kuylarini boshlang'ich darajada ijrochilarga o'rgatish jarayonini mustaqil tashkil etish
		2. Ansambl ijrochilarining boshlang'ich vokal va musiqa mashqlarini nazorat qilish
		3. Repertuar namunalarini tanlash va ularni ijrochilarga tushunarli tarzda o'rgatish
B2.4 Folklor ansamblida ijrochilarni o'rtacha darajada tayyorlash va repertuarni rivojlantirish	B2.01.4 Folklor kuy va qo'shiqlarni guruh bo'lib ijro etishga yo'naltirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl ijrochilarini guruhlar bo'yicha taqsimlab, qo'shiq va kuylarni birgalikda ijro etishga o'rgatish
		2. Guruh ichidagi ritm, intonatsiya va garmoniyani uyg'unlashtirish
		3. Guruh mashqlarini nazorat qilib, xatolarni tuzatish va uyg'un ijroga yo'naltirish ishlarini olib borish
		Ko'nikma:
		Guruhdagi ijrochilarni birlashtirish va hamohang ijroga yo'naltirish
		Ansambl ichida ritm, ohang va tempni uyg'unlashtirish
		Guruhdagi xatolarni tez aniqlash va tuzatish
		Bilim:
		Folklor kuy va qo'shiqlarining guruh ijrosiga xos xususiyatlari
		Ansambl bo'yicha ritm, intonatsiya va garmoniyaga oid metodik tamoyillar
		Guruh pedagogikasi va yosh ijrochilar bilan ishlashning psixologik asoslari
	B2.02.4 Ijrochilar bilan ovoz va musiqa bo'yicha murakkabroq tayyorgarlikni olib borish	Mehnat harakatlari:
		1. Har bir ijrochiga murakkabroq vokal va ritm mashqlarini o'tkazish
		2. Ovoz, intonatsiya va nafasni boshqarish bo'yicha individual va guruh mashqlarini tashkil qilish
		3. Ijrochilarni murakkab repertuar qismlarini ijro etishga tayyorlash
		Ko'nikma:
		Murakkab vokal va musiqa mashqlarini o'tkazish
		Ijrochilarni individual ovoz imkoniyatlariga mos yo'naltirish
		Murakkab repertuar bo'yicha guruh va individual mashqlarni uyg'unlashtirish
		Bilim:
		Vokal va musiqa texnikasining rivojlangan darajadagi qonuniyatlari

		Murakkab folklor asarlarini ijro etish bo'yicha pedagogik metodlar
		Ovoz va musiqa mashqlarining pedagogik va amaliy asoslari
	B2.03.4 Repertuarni milliy festivallarga moslab tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Tanlangan repertuarni milliy festival yoki ommaviy tadbir talablariga moslashtirish
		2. Ijrochilarni festival formatiga qarab sahna harakati, intonatsiya va ritm bo'yicha tayyorlash
		3. Festival repertuarini repetitsiya jarayonida sinab ko'rish va yakuniy tayyorgarlikni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Repertuarni festivallarga moslashtirish va sahnaga tayyorlash
		Ijrochilarni festival talablariga mos ravishda yo'naltirish
		Festival repertuarini yakuniy nazorat va tahlil qilish
		Bilim:
		Milliy festivallar va ommaviy tadbirlar talablari
		Repertuarni festivalga moslashning uslubiy va texnik jihatlari
		Ommaviy chiqishlarda ijrochilarni boshqarish pedagogikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ansambl ijrochilarini o'rtacha darajada tayyorlash va repertuarni rivojlantirish jarayonini mustaqil tashkil etish
		2. Guruh ichidagi musiqa va vokal mashqlarini muvofiqlashtirish va nazorat qilish
		3. Repertuarni milliy festivallar va tadbirlarga moslab takomillashtirish va tayyorlash
B3.4 Ansamblning sahnaviy faoliyatini tashkil etish	B3.01.4 Ansambl faoliyatini rejalashtirish va badiiy yo'nalishni belgilash	Mehnat harakatlari:
		1. Ansamblning yillik va mavsumiy ish rejalarini ishlab chiqish
		2. Badiiy yo'nalish va repertuarni belgilab, ijodiy strategiyani ishlab chiqish
		3. Ijodiy jamoa ishini muvofiqlashtirib, vazifalarni taqsimlash va nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Ansambl faoliyatini rejalashtirish va boshqarish
		Badiiy yo'nalishni aniqlash va repertuarni shakllantirish
		Jamoa ishini tashkil etish va nazorat qilish
		Bilim:
		Folklor ansamblarining badiiy tuzilishi va ishlash prinsiplari

		Repertuar tanlash va badiiy yo'nalish belgilash metodikasi
		Jamoani boshqarish va ijodiy jarayonlarni muvofiqlashtirish nazariyasi
	B3.02.4 Sahna ko'rinishlari uchun milliy musiqiy materiallarni tanlash va tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Milliy qo'shiq va kuylarni sahna ko'rinishlariga moslab tanlash
		2. Tanlangan materiallarni ansambl ijrosiga moslashtirish va o'rgatish
		3. Musiqiy materiallarni sahna repertuariga kiritish uchun repetitsiya jarayonini tashkil qilish
		Ko'nikma:
		Milliy musiqiy materiallarni tanlash va sahna ijrosiga moslashtirish
		Ansambl ijrochilariga musiqiy materiallarni o'rgatish va uyg'unlashtirish
		Repetitsiya jarayonida materiallarni sinab ko'rish va tahrirlash
		Bilim:
		Milliy musiqiy materiallarning janr va turli ijro usullari
		Folklor ijrosini sahnaga moslashtirish metodikasi
		Repetitsiya va sahna ko'rinishlarini tashkil etish prinsiplar
	B3.03.4 Repetitsiya jarayonini boshqarish va ijroni uyg'unlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Repetitsiya mashg'ulotlarini rejalashtirish va tartibga solish
		2. Ijrochilar ijrosini nazorat qilish, xatolarni tuzatish va uyg'un ijroni ta'minlash
		3. Sahna ko'rinishlarini yakuniy tayyorgarlik bosqichida mukammallashtirish
		Ko'nikma:
		Repetitsiya jarayonini samarali boshqarish
		Ijrochilar ijrosini uyg'unlashtirish va mukammallashtirish
		Sahna ko'rinishlarini yakuniy tayyorgarlik bosqichida nazorat qilish
		Bilim:
		Repetitsiya jarayonining pedagogik va badiiy asoslari
		Ijro uyg'unligini ta'minlash metodikasi
		Sahna ko'rinishlarini mukammal namoyishga tayyorlash prinsiplari
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Ansamblning sahnaviy faoliyatini rejalashtirish va boshqarish
		2. Repetitsiyalar, sahna ko'rinishlari va ijro jarayonini muvofiqlashtirish

		3. Ijrochilar faoliyatini nazorat qilish va sahna chiqishlarining sifatini ta'minlash
B4.5 Folklor ansamblini professional darajada boshqarish	B4.01.5 Ansamblning yillik ijodiy konsepsiyasini ishlab chiqish va ijrochilar tarkibini shakllantirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansamblning yillik repertuar va ijodiy rejasini ishlab chiqish
		2. Ijrochilar tarkibini tahlil qilish va yangi ijrochilarni tanlash, jamoa tarkibini shakllantirish
		3. Ijodiy va badiiy yo'nalishlarni belgilab, ansambl faoliyatini strategik jihatdan rejalashtirish
		Ko'nikma:
		Ansambl yillik ijodiy konsepsiyasini yaratish va rejalashtirish
		Ijrochilarni tanlash, ularni guruh tarkibida samarali joylashtirish
		Badiiy strategiya va jamoani boshqarish
		Bilim:
		Folklor ansamblarining badiiy tuzilishi va strategik ishlash tamoyillari
	B4.02.5 Murakkab musiqa va vokal uyg'unligini ta'minlovchi repetitsiyalarni boshqarish	Repertuarni yillik konsepsiya asosida shakllantirish metodikasi
		Jamoa boshqaruvi va ijodiy jarayonlarni muvofiqlashtirish nazariyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Murakkab musiqa va vokal qismlarini ansambl ijrochilariga moslab boshqarish
		2. Guruh ichida ritm, ohang va garmoniyani uyg'unlashtirish
		3. Repetitsiya jarayonida individual va guruh ishlarini nazorat qilib, yakuniy tayyorgarlikni ta'minlash
		Ko'nikma:
		Murakkab vokal va musiqa uyg'unligini tashkil etish
		Guruh va individual mashqlarni uyg'unlashtirish
		Yakuniy repertuar tayyorgarligida nazorat va tahlil qilish
	B4.03.5 Repertuarni professional darajada boyitish va yangilash	Bilim:
		Murakkab folklor asarlarini ijro etish metodikasi
		Guruh ijrosini uyg'unlashtirishning badiiy va pedagogik prinsiplari
		Murakkab repertuarni sahnaga tayyorlash va yakuniy chiqish talablari
		Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl repertuarini milliy va zamonaviy musiqiy materiallar bilan boyitish
		2. Yangilangan repertuarni sahnaga moslab tayyorlash va ijrochilar bilan repetitsiya qilish

		3. Repertuarni professional darajada festival va ommaviy chiqishlar uchun tayyorlash
		Ko'nikma:
		Repertuarni boyitish va yangi materiallarni tanlash
		Repertuarni ijrochilarga o'rgatish va sahnaga moslashtirish
		Yakuniy chiqish uchun repertuar tayyorgarligini nazorat qilish
		Bilim:
		Milliy va zamonaviy musiqiy materiallarning xususiyatlari
		Professional repertuar tayyorlash va sahnaga moslashtirish metodikasi
		Festival va ommaviy chiqishlar uchun repertuar tayyorlash prinsiplari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Ansambl faoliyatini professional darajada rejalashtirish va boshqarish
		2. Ijodiy jamoa ishini muvofiqlashtirish, vazifalarni taqsimlash va nazorat qilish
		3. Repetitsiyalar, sahna chiqishlari va repertuar tayyorgarligini yuqori sifatda amalga oshirish
		Mehnat harakatlari:
		1. Milliy festival va ommaviy tadbirlar uchun ansamblning yillik ijodiy rejasi va sahnalashtirishni ishlab chiqish
		2. Festival formatiga mos repertuar va sahna ko'rinishlarini tanlash va tayyorlash
		3. Ijodiy jamoa ishini muvofiqlashtirib, vazifalarni taqsimlash va nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Festival va ommaviy tadbirlar uchun ijodiy rejani ishlab chiqish
B5.5 Yirik sahnaviy loyihalar va festivallarga tayyorgarlikni boshqarish	B5.01.5 Milliy festivallar uchun ansamblning ijodiy rejasi va sahnalashtirish konsepsiyasini ishlab chiqish	Sahnalashtirish konsepsiyasini yaratish va ijodiy jamoani boshqarish
		Jamoa ishini rejalashtirish va muvofiqlashtirish
		Bilim:
		Milliy festivallar va ommaviy tadbirlarning talab va me'yorlari
		Repertuar va sahnalashtirish konsepsiyasini ishlab chiqish metodikasi
		Ansambl va ijodiy jarayonlarni boshqarish nazariyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Festival va tadbirga mos sahnaviy ko'rinishlarni ishlab chiqish
		2. Sahnalar harakati, ritm va musiqani uyg'unlashtirish

	B5.02.5 Festivallar va ommaviy tadbirlar uchun maxsus sahnaviy koʻrinishlar yaratish	3. Ijrochilarni sahna koʻrinishlarini mukammal ijro etishga tayyorlash
		Koʻnikma:
		Maxsus sahnaviy koʻrinishlar yaratish va sahna ijrosini boshqarish
		Ijrochilarni sahna harakati va musiqaga moslashtirish
		Sahna koʻrinishlarini festival va tadbir talablariga moslashtirish
		Bilim:
		Sahna koʻrinishlari yaratishning badiiy va texnik asoslari
		Festival va ommaviy tadbir sahnalashtirish metodikasi
		Ijrochilarni sahna chiqishiga tayyorlash tamoyillari
	B5.03.5 Namoyish oldi mashqlarni nazorat qilish va sahna tayyorgarligini yakuniy koʻrinishga keltirish	Mehnat harakatlari:
		1. Namoyish oldi mashgʻulotlarini rejalashtirish va tartibga solish
		2. Ijrochilar ijrosini nazorat qilish, xatolarni tuzatish va uygʻun ijroni taʼminlash
		3. Yakuniy sahna tayyorgarligini, sahna harakati va vokal uygʻunligini professional darajada yakunlash
		Koʻnikma:
		Namoyish oldi mashqlarini samarali boshqarish
		Ijrochilar ijrosini yakuniy uygʻunlikka keltirish
		Yakuniy sahna tayyorgarligini nazorat qilish va mukammal chiqishga tayyorlash
		Bilim:
		Namoyish oldi mashgʻulotlari va yakuniy tayyorgarlik pedagogikasi
		Sahna chiqishlarini professional darajada boshqarish prinsiplari
		Ijrochilar ijrosini yakuniy baholash va tahlil qilish metodikasi
	Masʼuliyat va mustaqillik	1. Yirik sahnaviy loyihalar va milliy festivallarga tayyorgarlik jarayonini mustaqil rejalashtirish va boshqarish
		2. Ijodiy jamoa ishini muvofiqlashtirish, vazifalarni taqsimlash va nazorat qilish
		3. Loyihalarning sifatli va samarali amalga oshirilishini taʼminlash, yakuniy chiqishlarga tayyorgarlikni nazorat qilish

B6.5 Folklor ijodiyotini rivojlantirish va metodik faoliyatni olib borish	B6.01.5 Folklor kuy va qo'shiqlarni o'rgatish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Folklor kuy va qo'shiqlarini o'rgatishning metodik asoslarini tahlil qilish
		2. O'quv jarayonida qo'llash uchun metodik tavsiyalar ishlab chiqish
		3. Tavsiyalarni ansambl rahbarlari va pedagoglarga taqdim etish va ishlatilishini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Folklor qo'shiqlari va kuylarini pedagogik uslubda o'rgatish
		Metodik tavsiyalar yaratish va amaliyotga joriy qilish
		Pedagoglar bilan tajriba almashish va tavsiyalarni samarali tatbiq etish
		Bilim:
		Folklor qo'shiqlari va kuylarining metodik o'rgatish prinsiplari
		Pedagogik metodika va didaktik materiallarni ishlab chiqish usullari
		Yosh ijrochilar bilan ishlashning nazariy va amaliy jihatlari
	B6.02.5 Yosh ijrochilar uchun vokal–musiqiy tayyorgarlik bo'yicha maxsus dasturlar yaratish	Mehnat harakatlari:
		1. Yosh ijrochilar uchun vokal va musiqa mashqlarini tizimli shaklda dasturlashtirish
		2. Dasturga individual va guruh mashqlarini kiritish, ularni bosqichma-bosqich amalga oshirish
		3. Tayyorlangan dasturlarni amaliyotga tatbiq qilib, ijrochilarni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Vokal–musiqiy mashqlarni tizimli dasturlashtirish
		Individual va guruh mashqlarini uyg'unlashtirish
		Dastur samaradorligini baholash va natijalarni tahlil qilish
		Bilim:
		Vokal va musiqa texnikasining pedagogik asoslari
		Yosh ijrochilar uchun vokal–musiqiy mashg'ulotlar metodikasi
		Dastur tuzish va amalga oshirish prinsiplari
	B6.03.5 Milliy folklor materiallarini targ'ib qilishga qaratilgan ijodiy loyihalarni tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Milliy folklor materiallarini targ'ib qilish bo'yicha ijodiy loyihalarni ishlab chiqish
		2. Loyiha doirasida festivallar, master-klasslar va boshqa tadbirlarni tashkil qilish
		3. Loyihani amalga oshirish jarayonini nazorat qilish va ijrochilar faoliyatini boshqarish

		Ko'nikma:
		Ijodiy loyiha konsepsiyasini yaratish va tashkil etish
		Tadbirlarni boshqarish va ijrochilarni yo'naltirish
		Loyiha samaradorligini baholash va tahlil qilish
		Bilim:
		Folklor materiallarini targ'ib qilish usullari va strategiyalari
		Ijodiy loyihalarni tashkil etish va boshqarish metodikasi
		Festival va ommaviy tadbirlarni rejalashtirish prinsiplari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Folklor ijodiy faoliyatini rivojlantirish va ansambl metodik ishlanmalarini mustaqil ishlab chiqish
		2. Pedagoglar va ansambl rahbarlari uchun metodik tavsiyalar tayyorlash va ularni amaliyotga tatbiq etish
3. Folklor loyihalarini tashkil etish, boshqarish va ijrochilar faoliyatini nazorat qilish		
Texnik va/yoki texnologik talab		Folklor qo'shiqlari va kuylarini o'rgatish texnikasi Ijrochilarning ovoz va musiqa tayyorgarligini boshqarish Guruh ijrosida ritm, ohang va garmoniyani uyg'unlashtirish Repertuarni tanlash va tayyorlash metodikasi Sahna ko'rinishlarini yaratish va sahnalashtirish texnikasi Festival va ommaviy tadbirlar uchun sahna chiqishlarini tayyorlash Musiqiy asboblarni va ovoz uskunalari sozlash va ishlatish Sahna maketi va ijrochilar harakatini nazorat qilish Repetitsiyalar va chiqishlarni baholash va tahlil qilish

Kasbning nomi	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
Mashg'ulot nomining kodi	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar	3-daraja uchun ish staji talab etilmaydi. Biroq, nomzod kamida 3 oy davomida folklor yoki etnografik ansamblda xonanda yoki sozanda sifatida amaliy mashg'ulotlarda ishtirok etgan bo'lishi; 4-daraja Folklor yoki etnografik ijrochilik sohasida 1-yil amaliy tajriba.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga qabul qilinishi uchun nomzod kamida 18 yoshga to'lgan, jinsiga qarab (ayol/erkak) kasb faoliyatini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi talab etiladi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur; Folklor-etnografik ansambl mashg'ulotlari va sahnaviy tayyorgarlik jarayonida katta jamoa bilan samarali hamkorlik qilish, ijrochilar, yoshlar va tomoshabinlar bilan muloqotda bo'lish qobiliyati talab etiladi; Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalarini bilish, favqulodda holatlarda tezkor va xavfsiz qaror qabul qilish salohiyatiga ega bo'lishi zarur. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish;

	- Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish - Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim 4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	Xizmatchi mutaxassis Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3-5	Folklor ansambl rahbari
	3-5	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
	3-5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	O'qitish natijalari	
	Mehnat vazifalari	
D1.3 Sodda folklor qo'shiq va kuylarni o'rganish va ijro qilish	D1.01.3 Sodda xalq qo'shiqlari va kuylarini o'rgatish va ijro etish	Mehnat harakatlari:
		1. Sodda xalq qo'shiqlari va kuylarini tanlash va ijro uchun tayyorlash
		2. Ijrochilar bilan individual mashqlar olib borish
		3. Mashqlar davomida ovoz va musiqa texnikasini nazorat qilish

		Ko'nikma: Xalq qo'shiqlari va kuylarini boshlang'ich darajada ijro etish Individual ovoz va musiqa mashqlarini o'tkazish Ijrochilarning texnik xatolarini aniqlash va tuzatish Bilim: Sodda xalq qo'shiqlari va kuylarining struktura va ohang xususiyatlari Ovoz va musiqa texnikasi asoslari Boshlang'ich vokal va ansambl ijro metodikasi
	D1.02.3 Marosimiy qo'shiq va kuylarni ansambl tarkibida ijro qilish	Mehnat harakatlari: 1. Marosimiy qo'shiqlar va kuylarni ansamblga moslashtirish 2. Guruh bilan birgalikda ijro mashqlarini tashkil etish 3. Ansambl ijrosini muvofiqlashtirib, sahnadagi uyg'unlikni nazorat qilish Ko'nikma: Ansamblda qo'shiq va kuylarni uyg'un ijro etish Guruh mashqlarini boshqarish va muvofiqlashtirish Ijrodagi texnik xatolarni aniqlash va tuzatish Bilim: Marosimiy qo'shiqlar va kuylarning etnografik xususiyatlari Ansamblda musiqiy uyg'unlik va ritmni yaratish nazariyasi Ijrochilarni ansamblda boshqarish metodikasi
	D1.03. Milliy qo'shiqlar va kuylarning sodda drammatizatsiya elementlarini bajarish	Mehnat harakatlari: 1. Milliy qo'shiqlar va kuylar asosida sodda dramatik elementlarni tayyorlash 2. Ijrochilarni sahnadagi harakat va ifodaga yo'naltirish 3. Dramatizatsiya jarayonini amaliy mashqlar bilan mustahkamlash Ko'nikma: Qo'shiqlar va kuylarni sahnada dramatik usulda ijro etish Ijrochilarni sahna harakati va ifodaga moslashtirish Dramatik mashqlarni tashkil etish va nazorat qilish Bilim: Milliy qo'shiqlar va kuylarning dramatik ifoda xususiyatlari Sahn harakati va vokal uyg'unligini yaratish metodikasi

		Sodda dramatisatsiya elementlarini ijro etish nazariyasi
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. O'qituvchi yoki rahbar ko'rsatmasi asosida sodda folklor qo'shiqlari va kuylarni o'rganishda mas'uliyat bilan harakat qilish
		2. Ijro jarayonida berilgan topshiriqlarni mustaqil bajarish, ammo murakkab jihatlarda yo'l-yo'riq va rahbar nazoratiga tayanish
		3. Ansambl bilan birgalikda sodda darajadagi ijrolarda qatnashish, o'z rolini intizomli va mas'uliyatli tarzda bajarish
D2.4 Folklor-etnografik ijro malakasini o'rtacha darajada rivojlantirish	D2.01.4 Folklor qo'shiqlarini ansambl bilan uyg'un holda ijro etish	Mehnat harakatlari:
		1. Folklor qo'shiqlarini ansamblga moslashtirish va uyg'un ijro uchun tayyorlash
		2. Guruh bilan ijro mashqlarini tashkil etish va boshqarish
		3. Ansambl ijrosidagi ritm, ohang va garmoniyani nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Ansamblida qo'shiq va kuylarni uyg'un ijro etish
		Guruh mashqlarini boshqarish va muvofiqlashtirish
		Ijrodagi texnik va vokal xatolarni aniqlash va tuzatish
		Bilim:
		Folklor qo'shiqlarining etnografik va musiqiy xususiyatlari
	D2.02.4 Marosimiy qo'shiqlarni sahna talablari asosida sayqallab ijro qilish	Ansamblida musiqiy uyg'unlik va ritmni yaratish nazariyasi.
		Ijrochilarni ansamblida boshqarish metodikasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Marosimiy qo'shiqlarni sahna talablariga moslashtirish
		2. Ijrochilarni sahnadagi ovoz, ritm va ifodaga yo'naltirish
		3. Sahnada mashqlarini olib borib, chiqish darajasini yuqori sifatda ta'minlash
		Ko'nikma:
		Marosimiy qo'shiqlarni sahna talablari asosida ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakatlari va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Sahna chiqishlarini nazorat qilish va yaxshilash
		Bilim:
		Marosimiy qo'shiqlar va kuylarning sahnadagi ifoda xususiyatlari
		Vokal va sahna uyg'unligini yaratish metodikasi

		Ansambl ijrosini sahna talablari asosida boshqarish nazariyasi
		Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl bilan festival va tadbirlar repertuarini tayyorlash
		2. Chiqish jarayonini tashkil etish va ijrochilarni boshqarish
		3. Ijro sifatini nazorat qilish va sahna chiqishlarini yakuniy ko'rinishga keltirish
		Ko'nikma:
		Festival va tadbirlarda etnografik ijroni uyushqoqlik bilan tashkil etish
		Ijrochilarni sahna talablari va repertuarga moslashtirish
		Sahna chiqishlarining sifatini baholash va tahlil qilish
		Bilim:
		Etnografik ansambl repertuari va festival talablariga moslashtirish nazariyasi
		Festival va tadbirlar uchun sahna ijrosini tashkil etish metodikasi
		Ijrochilarni boshqarish va sahna chiqishlarini nazorat qilish prinsiplari
		1. Folklor qo'shiqlari va kuylarini ansambl bilan uyg'un ijro etishda mustaqil ishlash, o'rtacha murakkablikdagi ijro jarayonida mas'uliyat bilan ishtirok etish
		2. Marosimiy qo'shiqlarni sahna talablari asosida bajarishda o'z harakati va ifodasini mustaqil nazorat qilish hamda ijro sifatini ta'minlash
		3. Kichik festival va sahnaviy chiqishlarda ansambl tarkibida o'z rolini mas'uliyat bilan bajarish, zarur holatlarda ijroga oid qarorlarni mustaqil qabul qilish
D3.4 Etnografik ansambl uchun sahnaviy ko'rinishlar tayyorlash	D3.01.4 Sodda etnografik qo'shiqlarni sahnaga moslab tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. Sodda etnografik qo'shiqlarni sahnaga moslab tanlash va tayyorlash
		2. Ijrochilar bilan sahna mashqlarini olib borish
		3. Sahnadagi ritm, ohang va vokal uyg'unligini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Sodda etnografik qo'shiqlarni sahnaga mos ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakatlari va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Mashqlarni tashkil etish va nazorat qilish

		Bilim:
		Etnografik qo'shiqlarning sahnaga moslash xususiyatlari
		Sahna ritmi va vokal uyg'unligini yaratish metodikasi.
		Ijrochilarni boshqarish va sahna mashqlarini rejalashtirish nazariyasi
	D3.02.4 Marosimiy qo'shiqlarni sahnaviy ko'rinishlar bilan uyg'unlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Marosimiy qo'shiqlarni sahnaviy ko'rinishlarga moslashtirish
		2. Ijrochilar bilan sahna mashqlarini uyg'unlashtirish
		3. Sahnaviy chiqishlarni tayyorlash va ijro sifatini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Marosimiy qo'shiqlarni sahnaviy ko'rinishlarga mos ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakatlari bilan uyg'unlashtirish
		Sahna chiqishlarini nazorat qilish va takomillashtirish
		Bilim:
		Marosimiy qo'shiqlar va sahnaviy dramatisatsiya nazariyasi
		Sahna ko'rinishlari bilan vokal uyg'unligini yaratish metodikasi
		Ijrochilarni sahnada boshqarish va sahnaviy mashqlarni rejalashtirish talablari
	D3.03.4 Oddiy sahnaviy dramatisatsiya jarayonida ishtirok etish	Mehnat harakatlari:
		1. Oddiy sahnaviy dramatisatsiya mashqlarida ishtirok etish
		2. Ijrochilar bilan sahna harakati va vokal uyg'unligini mashq qilish
		3. Sahna chiqishlarini tayyorlash va takomillashtirish jarayonida yordam berish
		Ko'nikma:
		Sahnaviy dramatisatsiya jarayonida ishtirok etish
		Ijrochilar harakatini sahna dramatisatsiyasiga moslashtirish
		Mashqlarni tashkil etish va sahna chiqishlarini takomillashtirish
		Bilim:
		Sahnaviy dramatisatsiya asoslari va elementlari
		Vokal va harakat uyg'unligini yaratish metodikasi
		Oddiy sahnaviy mashqlarni tashkil etish va nazorat qilish prinsiplari

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Etnografik qo'shiqlar va marosimiy elementlar asosida sodda sahnaviy ko'rinishlarni tayyorlashda mustaqil ishlash 2. Repetitsiya jarayonlarida ijrochilar bilan mashqlarni o'rtacha murakkablik darajasida boshqarish va ijro sifatiga mas'ul bo'lish 3. Sahna ko'rinishlarining uyg'unligi, ritm, harakat va ifodaning mosligini ta'minlashda mustaqil qarorlar qabul qilish
D4.5 Etnografik ansambl tarkibida professional ijro faoliyatini olib borish	D4.01.5 Marosimiy qo'shiqlar va kuylarni professional darajada ijro etish	Mehnat harakatlari: 1. Marosimiy qo'shiqlar va kuylarni professional darajada tayyorlash va ijro etish 2. Ijrochilarni sahnadagi vokal va musiqiy uyg'unlikka yo'naltirish 3. Repetitsiyalarni boshqarish va sahna chiqishlarining sifatini nazorat qilish
		Ko'nikma: Marosimiy qo'shiqlar va kuylarni professional darajada ijro etish
		Ijrochilarni sahnaviy harakat va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Sahna chiqishlarini boshqarish va nazorat qilish
		Bilim: Marosimiy qo'shiqlar va kuylarning professional ijro xususiyatlari
		Vokal va sahnaviy harakat uyg'unligini yaratish metodikasi
		Ansambl ishini sahnada boshqarish va nazorat qilish nazariyasi
	D4.02.5 Milliy kuy va qo'shiqlarga dramatik ifoda, sahnaviy harakat qo'shish	Mehnat harakatlari: 1. Milliy kuy va qo'shiqlarga dramatik ifoda va sahnaviy harakatlarni qo'shish 2. Ijrochilarni sahna dramatik elementlariga moslashtirish 3. Dramatik va sahnaviy mashqlarni tashkil etish va nazorat qilish
		Ko'nikma: Milliy qo'shiqlar va kuylarni sahnada dramatik ifoda bilan ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakatlariga moslashtirish
		Bilim: Milliy kuy va qo'shiqlarda dramatik ifoda xususiyatlari
		Sahnaviy harakat va vokal uyg'unligini yaratish metodikasi
		Dramatik elementlarni sahnaga tatbiq etish nazariyasi

	D4.03.5 Yirik festival va ommaviy tadbirlarda ansambl bilan ishonchli ijro qilish		Mehnat harakatlari:
			1. Ansamblni yirik festival va ommaviy tadbirlar uchun tayyorlash
			2. Ijrochilarni sahnada uyg'un ishlashga yo'naltirish va boshqarish
			3. Chiqish jarayonini nazorat qilish va sifatni ta'minlash
			Ko'nikma:
			Yirik festival va ommaviy tadbirlarda ansambl ijrosini uyushqoqlik bilan boshqarish
			Ijrochilarni sahna talablari va repertuarga moslashtirish
			Sahna chiqishlarini baholash va yakuniy sifatni ta'minlash
			Bilim:
			Festival va ommaviy tadbirlar uchun sahna ijrosi va etnografik repertuar nazariyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik		Ijrochilarni boshqarish va sahna chiqishlarini uyg'unlashtirish metodikasi
			Yirik sahna chiqishlarida professional ijroni tashkil etish prinsiplari
			1. Ansambl tarkibida professional darajadagi ijro faoliyatini mustaqil tashkil qilish va ijodiy jarayonlarda mas'ul rolni bajarish
			2. Murakkab folklor qo'shiqlari, kuylar va sahnaviy ifodalarni ijro etishda yuqori badiiy mas'uliyatni o'z zimmasiga olish
D5.5 Sahnaviy etnografik ko'rinishlarni ishlab chiqish va boshqarish	D5.01.5 Etnografik qo'shiq va kuylarni sahna uchun to'liq tayyorlash		3. Sahna talablari, ansambl uyg'unligi va ijro sifati bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish hamda ijodiy jamoa bilan samarali hamkorlik qilish
			Mehnat harakatlari:
			1. Etnografik qo'shiqlar va kuylarni sahna talablari asosida tayyorlash
			2. Ijrochilar bilan to'liq repertuar mashqlarini olib borish
			3. Sahnadagi ijroni nazorat qilish va yuqori sifatni ta'minlash
			Ko'nikma:
			Etnografik qo'shiqlar va kuylarni sahnada professional ijro etish
			Ijrochilarni sahna talablari va repertuarga moslashtirish
			Chiqish sifatini nazorat qilish va ijroni optimallashtirish
			Bilim:
			Etnografik qo'shiqlar va kuylarning sahnaga moslash xususiyatlari

		Sahna ijrosini boshqarish va nazorat qilish metodikasi
		Ijrochilarni to'liq repertuar asosida tayyorlash nazariyasi
D5.02.5 Murakkab sahnaviy ko'rinishlar va marosimiy sahnalarni uyg'unlashtirish		Mehnat harakatlari:
		1. Murakkab sahnaviy ko'rinishlar va marosimiy sahnalarni repertuarga moslashtirish
		2. Ijrochilarni sahna dramatik va vokal uyg'unlikka yo'naltirish
		3. Sahnaviy mashqlarni tashkil etish va chiqishlarni sifatli tayyorlash
		Ko'nikma:
		Sahnaviy ko'rinishlar va marosimiy sahnalarni uyg'un ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakati va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Murakkab sahnaviy mashqlarni tashkil etish va nazorat qilish
		Bilim:
		Marosimiy sahnalar va dramatik sahna elementlari nazariyasi
		Sahnaviy ijro va vokal uyg'unligini yaratish metodikasi
		Ansamblni murakkab sahna ko'rinishlariga tayyorlash nazariyasi
D5.03.5 Etnografik qo'shiqlar asosidagi dramatisatsiya jarayonini boshqarish		Mehnat harakatlari:
		1. Etnografik qo'shiqlar asosida sahnada dramatik jarayonlarni tashkil etish
		2. Ijrochilarni sahnaviy harakat va ifodaga moslashtirish
		3. Dramatisatsiya mashqlarini nazorat qilish va sahna chiqishlarini yakuniy sifatga yetkazish
		Ko'nikma:
		Etnografik qo'shiqlarni sahnada dramatik usulda ijro etish
		Ijrochilarni sahnaviy harakat va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Dramatisatsiya jarayonini boshqarish va nazorat qilish
		Bilim:
		Etnografik qo'shiqlar va sahnaviy dramatisatsiya asoslari
		Dramatik sahna elementlarini sahnaga tatbiq etish metodikasi
		Ijrochilarni sahnada boshqarish va sahna chiqishlarini optimallashtirish nazariyasi.

	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Sahnaviy etnografik ko'rinishlarning badiiy konsepsiyasi, sahnalashtirish yechimlari va ijro talablari bo'yicha mustaqil qarorlar qabul qilish 2. Mashg'ulotlar, repetitsiyalar va ijodiy jarayonni to'liq boshqarish hamda ijrochilar faoliyatini muvofiqlashtirish 3. Yaratilgan sahnaviy ko'rinishlarning sifatiga, milliy an'analar bilan uyg'unligiga va sahna standartlariga mosligiga nisbatan to'liq mas'uliyatni o'z zimmasiga olish
D6.5 Etnografik ansamblning ijodiy loyihalarini tashkil qilish va olib borish	D6.01.5 Ansambl bilan yirik festival va ommaviy chiqishlarni tashkil etish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansamblni yirik festival va ommaviy tadbirlar uchun tayyorlash va boshqarish
		2. Ijrochilarni sahna talablari va repertuarga moslashtirish
		3. Chiqishlarni tashkil etish va yakuniy sifatni nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Yirik festival va ommaviy chiqishlarni uyushqoqlik bilan boshqarish
		Ijrochilarni sahna talablari va repertuarga moslashtirish
		Chiqishlarni nazorat qilish va sifatini ta'minlash
	D6.02.5 Milliy kuy-qo'shiqlarni teatr-kompozitsiya shaklida ijro etish	Bilim:
		Festival va ommaviy tadbirlar uchun sahna ijrosi nazariyasi
		Ijrochilarni boshqarish va sahna chiqishlarini uyg'unlashtirish metodikasi
		Yirik sahna chiqishlarida professional ijroni tashkil etish prinsiplari
		Mehnat harakatlari:
		1. Milliy kuy va qo'shiqlarni teatr-kompozitsiya shaklida sahnaga tayyorlash
		2. Ijrochilarni sahna harakatlari va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		3. Repetitsiya jarayonlarini boshqarish va sahna chiqishlarini yakunlash
		Ko'nikma:
		Milliy kuy va qo'shiqlarni teatr-kompozitsiya uslubida ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakati va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Repetitsiyalarni tashkil etish va sahna chiqishlarini sifatli tayyorlash
		Bilim:
		Milliy kuy va qo'shiqlarni teatr-kompozitsiya shaklida ijro etish nazariyasi

		Sahnaviy harakat va vokal uyg'unligini yaratish metodikasi
		Ansamblni sahnada boshqarish va sahna chiqishlarini nazorat qilish tartiblari
	D6.03.5 Ansambl ijrosini milliy an'analar asosida sahna talablari bilan uyg'unlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Ansambl ijrosini milliy an'analar va sahna talablari asosida uyg'unlashtirish
		2. Ijrochilarni milliy ifoda va sahnaviy harakatlarga moslashtirish
		3. Sahna chiqishlarini nazorat qilish va yakuniy sifatni ta'minlash
		Ko'nikma:
		Milliy an'analar asosida sahnada uyg'un ijro etish
		Ijrochilarni sahna harakati va vokal uyg'unligiga moslashtirish
		Bilim:
		Milliy an'analar va sahnada ijro xususiyatlari
		Ijrochilarni boshqarish va sahna uyg'unligini yaratish metodikasi
		Ansambl ijrosini milliy va sahnaviy talablarga moslashtirish nazariyasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Etnografik ansamblning ijodiy loyihalarini mustaqil rejalashtirish, tashkil qilish va amalga oshirilish jarayonlarini to'liq boshqarish
		2. Loyihaning ijodiy konsepsiyasi, sahna talablari va etnografik an'analarga mosligini ta'minlash bo'yicha yakuniy qarorlar qabul qilish
		3. Ijrochilar, musiqachilar va ijodiy jamoa faoliyati ustidan nazoratni mustaqil olib borish hamda loyiha natijalari uchun to'liq mas'uliyatni o'z zimmasiga olish
Texnik va/yoki texnologik talab		Doira, Dutor, G'ijjak, Qashqar rubobi Nay yoki karnay-surnay (yo'nalishiga qarab) Qobiz, chang, dator prima (zaruratga ko'ra) Mikrofon (dastakli yoki bosh mikrofon) Ovoz kuchaytirgich (akustik tizim) Monitor karnay (o'z ovozini eshitish uchun) Ovoz yozish qurilmalari (oddiy diktofon yoki kompyuter dasturlari) Folklor qo'shiqlari va kuylar to'plamlari (nota yoki matn shaklida) Audio-video materiallar (fonogramma, videodarslar) Marosim qo'shiqlarining namunaviy yozuvlari Ritm mashqlari uchun qo'shimcha zarbli asboblari (qo'ng'iroqcha, ritm tayoqchalari)

Kasbning nomi	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mashg'ulot nomining kodi	34350
TMR bo'yicha malaka darajasi	3-5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Malakani baholash tavsiya etiladi
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar	3 va 4-daraja uchun ish staji talab etilmaydi 5-daraja Ushbu darajaga ega bo'lish uchun nomzod 1-yil davomida badiiy bezash, dekorativ san'at yoki o'quv faoliyati bilan shug'ullangan bo'lishi kerak. O'quvchilar, ijodiy guruh yoki kichik studiyalar ishini boshqarish bo'yicha amaliy tajriba. Murakkab dekorativ kompozitsiyalar, ko'rgazmalar va badiiy loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirishda ishtirok etgan bo'lishi kerak.
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: Ishga qabul qilinishi uchun nomzod kamida 18 yoshga to'lgan, jinsiga qarab (ayol/erkak) kasb faoliyatini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lishi lozim; Ish boshlashdan avval nomzod dastlabki tibbiy ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tishi va sog'lig'i kasb xususiyatiga mos kelishi talab etiladi; Nomzod jismoniy bardam, ruhiy barqaror, stress holatlariga chidamli va uzoq vaqt davomida ijodiy faoliyat bilan shug'ullanish qobiliyatiga ega bo'lishi zarur; Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari bo'yicha ko'rsatmalarni o'zlashtirganligi hamda favqulodda holatlarda tezkor va xavfsiz qaror qabul qilish salohiyatiga ega bo'lishi zarur. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish;

	- Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish; - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	3-daraja boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim umumiy o'rta ta'lim 4-daraja o'rta professional ta'lim, umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim 5-daraja o'rta maxsus professional ta'lim, boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	Mavjud emas	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	Xizmatchi mutaxassis Badiiy bezash studiyalari rahbari	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3-5	Folklor ansambl rahbari
	3-5	Folklor-etnografik ansambli xonanda (sozanda)si
	3-5	Badiiy bezash studiyalari rahbari
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	O'qitish natijalari	
	Mehnat vazifalari	
E1.3 Badiiy bezash bo'yicha oddiy ishlarni tashkil etish	E1.01.3 Oddiy rasm, naqsh va bezak elementlarini o'rgatish	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarga geometrik va sodda o'simliksimon naqshlarni bosqichma-bosqich chizib ko'rsatish
		2. Rasm chizish jarayonida qalam, bo'yoq va qog'ozdan to'g'ri foydalanishni nazorat qilish
		3. Tayyor ishlardagi xatolarni tushuntirib, ularni to'g'rilash bo'yicha yo'nalish berish
		Ko'nikma:
		1. Sodda naqsh va shakllarni namunaviy tarzda tez va aniq chizish

		2. O'quvchilarning rasm chizish jarayonini kuzatib, ularga amaliy yordam ko'rsatish
		3. Asosiy kompozitsiya, proporsiya va chiziq tozaligini baholash
		Bilim:
		Boshlang'ich tasviriy san'at elementlari (chiziqlar, shakllar, naqsh tuzilishi).
		Qalam va bo'yoqlar bilan ishlashning oddiy texnik qoidalari
		Milliy bezaklarning sodda turlari va ularning shakllanish prinsiplari
	E1.02.3 Boshlang'ich darajadagi dekorativ ishlar (devor bezagi, kichik maketlar)ni tashkil qilish	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarga sodda bezaklar va kichik maketlarni yig'ish tartibini ko'rsatib berish
		2. Ish jarayonida materiallarni xavfsiz va oqilona taqsimlashni tashkil etish
		3. Tayyor maket yoki devor bezagini tekshirib, mustahkamlash va yakunlash bo'yicha tavsiyalar berish
		Ko'nikma:
		Karton, rangli qog'oz, plastilin va yopishtiruvchi vositalar bilan ishlashni yo'lga qo'yish
		Dekorativ ishlar uchun sodda shakllarni kesish, yopishtirish va biriktira olish
		O'quvchilar bilan birgalikda kichik maketlarni bosqichma-bosqich qurish
		Bilim:
		Boshlang'ich dekorativ bezash texnologiyalari (kesish, yopishtirish, kompozitsiya)
		Maket yasashda materiallarning xossalari va ulardan foydalanish tartibi
		Dekorativ tasvirning asosiy tamoyillari — rang uyg'unligi, simmetriya
	E1.03.3 O'quvchilarni sodda badiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish (qalam, guash, rangli qog'oz va boshqalar)	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarga turli materiallarning (qalam, guash, qog'oz) qanday qo'llanishini amaliy ko'rsatish
		2. Materiallardan to'g'ri foydalanish va ularni isrof qilmaslikni nazorat qilish
		3. Mashg'ulot davomida har bir o'quvchining ishini kuzatib, yo'naltiruvchi maslahatlar berish
		Ko'nikma:
		Guash, akvarel va qalam bilan sodda texnikalarda namunaviy rasm chizish
		Materiallarning qulay turlarini tanlab berish va ularni dars jarayonida to'g'ri taqsimlash
		Rasmga rang berishning boshlang'ich usullarini o'quvchilarga tushuntirib berish

		Bilim:
		Guash, qalam, rangli qog'ozning xususiyatlari va ulardan foydalanish qoidalari
		Ranglar uyg'unligi va rang aralashtirishning boshlang'ich nazariyasi
		Badiiy materiallar bilan ishlashda xavfsizlik va tozalikka oid talablar
E2.4 Badiiy bezash studiyasida o'rtacha darajadagi dekorativ ishlarni tashkil etish	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulotlarni rejalashtirish va oddiy badiiy ishlarni o'z vakolatida tashkil etish
		2. O'quvchilarni ijodiy faoliyatga mustaqil yo'naltirish va boshqarish
		3. Studiya ichidagi metodik va tashkiliy masalalarni mustaqil hal qilish
	E2.01.4 Dekorativ san'at elementlari bo'yicha dars mashg'ulotlarini o'tkazish	Mehnat harakatlari:
		1. Murakkabroq naqsh va ornamentlarning tuzilishini o'quvchilarga amaliy ko'rsatib berish
		2. Dars davomida rang, shakl va kompozitsiya bo'yicha individual topshiriqlar berish
		3. O'quvchilarning tayyor ishlarini baholab, badiiy yechimni takomillashtirish bo'yicha yo'l-yo'riq ko'rsatish
		Ko'nikma:
		Dekorativ san'atda qo'llaniladigan simmetrik va ritmik naqshlarni aniq chizish
		O'quvchilarning ijodiy ishlash jarayonini tashkil qilish va nazorat qilish
		Murakkab bezak elementlarini bosqichma-bosqich tushuntirib berish
		Bilim:
		Milliy va zamonaviy dekorativ san'atning asosiy shakl va naqsh tizimlari
		Ranglar uyg'unligi va kompozitsion tuzilmaning o'rta darajadagi qonuniyatlari
		Ornament, bezak va naqshlarning tuzilishi hamda ularning amaliy qo'llanishi
	E2.02.4 O'quvchilar bilan murakkabroq bezak va kompozitsiyalarni yaratish	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarga murakkab kompozitsiyani bosqichma-bosqich rejalashni o'rgatish
		2. Naqsh elementlarini birlashtirib, uyg'un kompozitsiya hosil qilish jarayonini boshqarish
		3. Ish davomida detallarni aniq joylashtirish, rang tanlash va konturlarni toza qilish bo'yicha amaliy ko'rsatmalar berish
		Ko'nikma:
		Bir nechta naqsh elementlaridan murakkab kompozitsiya tuzish
		Bezak va ornamentlarni o'zaro uyg'unlashtirishda ranglar bilan ishlash

		O'quvchilarga ijodiy jarayonda texnik xatolarni aniqlash va tuzatishga yordam berish
		Bilim:
		Kompozitsiya yaratishning o'rta darajadagi nazariy qoidalari (markaz, ritm, balans)
		Milliy dekorativ san'atda qo'llaniladigan murakkab ornament tizimlari
		Ranglarning kontrast, uyg'unlik va soyalash tamoyillari
	E2.03.4 Studiyaning kichik ko'rgazmalari uchun badiiy ishlarni tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarning ishlari orasidan mavzuga mos namunalarni saralab, ko'rgazma kompozitsiyasini shakllantirish
		2. Ishlarni tayyorlash: ramkaga joylash, yelimlash, tekislash, himoya qatlamini qo'llash
		3. Ko'rgazma maketini tuzib, ishlarni to'g'ri joylashtirish va tartiblashni tashkil etish
		Ko'nikma:
		Ko'rgazma uchun asarlarni texnik tayyorlash (tozalash, tekislash, ramkalash)
		Vizual ekspozitsiya tuzish va ishlarga kompozitsion tartib berish
		O'quvchilarning ishlarini taqdimotga mos shaklda rasmiylashtirish
		Bilim:
		Ko'rgazma dizayni va vizual ekspozitsiya asoslari
		Badiiy ishlarni saqlash, rasmiylashtirish va taqdimotga tayyorlash qoidalari
		Materiallarning (qog'oz, karton, bo'yoq) saqlanishi va ularni himoyalash usullari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulotlar va dekorativ ishlarni o'z vakolatida tashkil etish
		2. O'quvchilar ijodiy jarayonini mustaqil yo'naltirish va boshqarish
		3. Studiya ichidagi tashkiliy va metodik masalalarni hal qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish
E3.4 Studiyaning ijodiy jarayonlarini boshqarish	E3.01.4 Studiyaning o'quv rejalari va mashg'ulot dasturlarini ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilarning yosh va malakasiga mos mashg'ulot dasturini tuzish
		2. Har bir dars uchun vaqt, mavzu va materiallarni rejalashtirish
		3. Dars jarayonida rejani amaliy tatbiq qilish va zarur o'zgartirishlar kiritish
		Ko'nikma:
		O'quv rejasini bosqichma-bosqich tuzish va vaqtni samarali taqsimlash

		Mashg'ulot mavzularini o'quvchilar darajasiga moslashtirish Dars jarayonini kuzatib, zarur pedagogik tuzatishlar kiritish Bilim: Boshlang'ich va o'rta darajadagi badiiy bezash dasturlari va pedagogik asoslari Mashg'ulotlarni rejalashtirish metodikasi O'quvchilarning yosh va qobiliyatiga mos badiiy yondashuv tamoyillari
	E3.02.4 Badiiy materiallar (bo'yoq, karton, bezak buyumlari)ni tanlash va ta'minlash	Mehnat harakatlari: 1. Mashg'ulot mavzusiga mos materiallarni tanlash va tayyorlash 2. Materiallarni xavfsiz va oqilona taqsimlash, iste'molni nazorat qilish 3. Zarur hollarda materiallarni qayta ishlash yoki to'g'ridan-to'g'ri tayyorlash Ko'nikma: Bo'yoq, karton, qog'oz va boshqa badiiy materiallarni turiga qarab tanlash Materiallardan samarali foydalanish va o'quvchilarga bo'lishni tashkil etish Ish jarayonida materialning sifatini baholab, kerak bo'lsa almashtirish Bilim: Materiallar xossasi va ularni ishlatish texnikasi Badiiy ish uchun material tanlashning pedagogik va estetik tamoyillari Materiallarni saqlash, tayyorlash va xavfsiz ishlatish qoidalari
	E3.03.4 O'quvchilar ishlarini baholash va ijodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash	Mehnat harakatlari: 1. O'quvchilarning ishlarini ko'rib chiqish va ularni baholash 2. Har bir o'quvchining ijodiy yutuqlarini rag'batlantirish va zarur tavsiyalar berish 3. Kamchiliklarni aniqlash va o'quvchilarga yaxshilash bo'yicha ko'rsatmalar berish Ko'nikma: O'quv ishlarini estetik va texnik jihatdan tahlil qilish Ijodiy yondashuvni rag'batlantirish va qo'llab-quvvatlash O'quvchilarga konstruktiv fikr bildirish va rag'batlantirish usullarini qo'llash Bilim: Badiiy ishlarni baholash mezonlari va standartlari

		O'quvchilarning ijodiy o'sishini qo'llab-quvvatlash metodikasi
		O'quv jarayonida pedagogik nazorat va individual yondashuv tamoyillari
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mashg'ulot va ijodiy jarayonlarni rejalashtirish va boshqarishda mustaqil qarorlar qabul qilish
		2. O'quvchilar ishini tashkil etish va ijodiy jarayonga yo'naltirish
		3. Studiya ichidagi tashkiliy va metodik masalalarni o'z vakolatida hal qilish
E4.5 Murakkab badiiy loyihalar va dekor ishlari bo'yicha rahbarlik qilish	E4.01.5 Murakkab dekorativ kompozitsiyalarni loyihalash va boshqarish	Mehnat harakatlari:
		1. Murakkab dekorativ kompozitsiya loyihasini eskiz va sxema asosida ishlab chiqish
		2. O'quvchilar ishini bosqichma-bosqich nazorat qilish va yo'naltirish
		3. Loyihaning yakuniy ko'rinishini tasdiqlash va ish sifatini tekshirish
		Ko'nikma:
		Dekorativ kompozitsiyalarni kompleks va mantiqiy tarzda loyihalash
		O'quvchilarning murakkab ish jarayonini boshqarish va ko'rsatmalar berish
		Rang, shakl va material uyg'unligini baholash va takomillashtirish
		Bilim:
		Murakkab dekorativ kompozitsiyalarni yaratish nazariyasi va metodikasi
		Rang, shakl va faktura uyg'unligini boshqarish tamoyillari
		Pedagogik nazorat va o'quvchilarning ijodiy jarayonini qo'llab-quvvatlash usullari
	E4.02.5 Yirik bezak ishlari uchun rang, kompozitsiya va material tanlash bo'yicha rahbarlik qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Yirik bezak ishlariga mos materiallar va rang palitrasini tanlash
		2. Ish jarayonida o'quvchilarni materiallar bilan to'g'ri ishlashga yo'naltirish
		3. Murakkab elementlar va butun kompozitsiyani tekshirish, sifatini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Yirik va murakkab badiiy ishlarda rang uyg'unligini tanlash
		Materiallar bilan ishlashda xavfsizlik va samaradorlikni ta'minlash
		Bezak elementlarini estetik va texnik jihatdan uyg'unlashtirish
		Bilim:
		Murakkab dekorativ ishlar uchun materiallar va ularning xossalari

		Rang va kompozitsiya nazariyasi, vizual balans tamoyillari
		Yirik badiiy ishlarni boshqarish va pedagogik rahbarlik metodikasi
	E4.03.5 O'quvchilarni ijodiy ko'rgazmalar va tanlovlarga tayyorlash	Mehnat harakatlari:
		1. O'quvchilar ishlarini ko'rgazma va tanlov talablari asosida saralash va tayyorlash
		2. Ijodiy ishlarga yakuniy tuzatishlar kiritish va amaliy maslahatlar berish
		3. Ko'rgazma yoki tanlov kunida ishlarni o'rnatish, taqdimot va nazoratni tashkil etish
		Ko'nikma:
		Ko'rgazma va tanlovlar uchun badiiy ishlarni vizual jihatdan tartibga solish
		O'quvchilarning ishlarini professional darajada yakuniy ko'rinishga keltirish
		Tanlov yoki ko'rgazma jarayonida o'quvchilarga amaliy ko'rsatmalar berish
		Bilim:
		Ko'rgazma va tanlovlar uchun badiiy ishlarni tayyorlash tamoyillari
		Vizual ekspozitsiya, prezentatsiya va kompozitsion me'yorlar
		O'quvchilar ishini baholash va ijodiy rag'batlantirish usullari
	Mas'uliyat mustaqillik va	1. Murakkab badiiy loyihalarni boshqarish va tashkiliy masalalarni mustaqil hal qilish
		2. Rang, material va kompozitsiya tanlovini o'z vakolatida amalga oshirish
		3. Mashg'ulot va ijodiy jarayonlarni mustaqil rejalashtirish va boshqarish
E5.5 Studiyaning badiiy- ijodiy yo'nalishini belgilash	E5.01.5 Yillik ijodiy reja va badiiy konsepsiyani ishlab chiqish	Mehnat harakatlari:
		1. Studiyaning yillik o'quv va ijodiy faoliyati uchun reja tuzish
		2. Har bir mavzu va loyiha uchun badiiy konsepsiyani ishlab chiqish
		3. Rejani amalga oshirish jarayonida ijodiy guruh ishini nazorat qilish va boshqarish
		Ko'nikma:
		Yillik ijodiy reja va mashg'ulot dasturini bosqichma-bosqich tuzish
		Badiiy konsepsiyani loyiha talablari va pedagogik maqsadlar bilan uyg'unlashtirish
		Guruh ishini samarali boshqarish va ijodiy jarayonni nazorat qilish
		Bilim:
		Badiiy studiya faoliyatini yillik reja asosida tashkil etish metodikasi

		Dekorativ san'at va ijodiy konsepsiyalarni yaratish tamoyillari
		Pedagogik boshqaruv va ijodiy jarayonni tashkil etish nazariyasi
E5.02.5 Studiyada zamonaviy dekorativ san'at usullarini joriy etish		Mehnat harakatlari:
		1. Zamonaviy badiiy texnikalar va uslublarni tanlash va amaliyotga tadbiq qilish
		2. O'quvchilarni yangi usullar bo'yicha o'rgatish va mashg'ulotlarni tashkil etish
		3. Natijalarni baholab, jarayonni takomillashtirish va yangiliklarni joriy etish
		Ko'nikma:
		Zamonaviy dekorativ san'at texnikalarini tushunish va amalda qo'llash
		O'quvchilarni yangi texnika va usullar bo'yicha yo'naltirish
		Natijalarni tahlil qilib, ijodiy jarayonni optimallashtirish
		Bilim:
		Zamonaviy dekorativ san'at usullari va ularning pedagogik qo'llanilishi
		Innovatsion badiiy texnikalarni o'rganish va joriy etish nazariyasi
		O'quvchilarning ijodiy o'sishini qo'llab-quvvatlash va nazorat qilish
E5.03.5 Hamkor tashkilotlar bilan ijodiy loyihalar va ko'rgazmalarni tashkil etish		Mehnat harakatlari:
		1. Hamkor tashkilotlar bilan loyihalar va ko'rgazmalarni rejalashtirish va kelishish
		2. O'quvchilar ishlarini ko'rgazmalar va loyiha talablari asosida tayyorlash
		3. Loyihaning barcha jarayonini nazorat qilish va yakuniy natijani taqdim etish
		Ko'nikma:
		Hamkorlik va loyihalarni tashkil etish
		Ko'rgazma va loyiha jarayonini boshqarish va o'quvchilarga yo'naltirish
		Badiiy ishlarni tanlash, tayyorlash va prezentatsiya qilish
		Bilim:
		Ijodiy loyihalarni tashkil etish va hamkorlik asoslari
Mas'uliyat va mustaqillik		Ko'rgazma va tanlovlar uchun badiiy ishlarni tayyorlash nazariyasi
		Badiiy studiya va tashqi tashkilotlar o'rtasida muvaffaqiyatli hamkorlik qilish metodikasi
		1. Studiya badiiy-ijodiy yo'nalishini belgilash va tegishli qarorlarni mustaqil qabul qilish

		2. Mashg'ulotlar, loyihalar va ko'rgazmalarni tashkil etishda o'z vakolatida mustaqil ish yuritish
		3. Metodik va tashkiliy masalalarni hal qilishda mustaqil qarorlar qabul qilish
E6.5 Studiyaning boshqaruv va tashkiliy faoliyatini olib borish	E6.01.5 Studiyaning moddiy-texnik bazasini boshqarish va yangilash	Mehnat harakatlari:
		1. Moddiy-texnik bazani inventarizatsiya qilish va ta'minotini nazorat qilish
		2. Kerakli badiiy materiallar, uskunalar va jihozlarni yangilash va sotib olish jarayonini tashkil etish
		3. Texnik va material resurslardan samarali foydalanishni ta'minlash
		Ko'nikma:
		Moddiy-texnik bazani boshqarish va saqlash
		Resurslarni rejalashtirish va optimal taqsimlash
		Uskuna va materiallardan xavfsiz va samarali foydalanish
		Bilim:
		Badiiy studiya uchun zarur material va jihozlarning xossalari
		Moddiy-texnik bazani boshqarish metodikasi
		Inventarizatsiya, sotib olish va yangilash jarayonlari nazariyasi
	E6.02.5 O'qituvchilar (yordamchilar) faoliyatini muvofiqlashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. O'qituvchilar va yordamchi xodimlar vazifalarini taqsimlash va rejalashtirish
		2. Mashg'ulot jarayonini nazorat qilish va pedagogik yo'naltirish berish
		3. Faoliyat samaradorligini baholab, takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar berish
		Ko'nikma:
		Pedagogik guruh ishini boshqarish va muvofiqlashtirish
		Mashg'ulot jarayonini monitoring qilish va takomillashtirish
		Xodimlar ishini baholash va motivatsiya qilish
		Bilim:
		Pedagogik jarayonni muvofiqlashtirish metodikasi
		Xodimlar ishini baholash va rag'batlantirish usullari
		Studiya ichidagi tashkilotchilik va boshqaruv prinsiplari
		Mehnat harakatlari:
		1. Yillik, choraklik va oylik reja-hisobotlarni tuzish va taqdim etish

	E6.03.5 Hisobotlar, rejalashtirish hujjatlari va tashkiliy ishlarni yuritish	2. Mashg'ulot, ko'rgazma va tanlovlar faoliyatini hujjatlashtirish
		3. Tashkiliy va ma'muriy ishlarni yuritish, ish jarayonini nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Hisobot va rejalashtirish hujjatlarini tayyorlash va yuritish
		Tashkiliy ishlarni samarali rejalashtirish va boshqarish
		Ma'lumotlarni tizimli tarzda yig'ish va tahlil qilish
		Bilim:
		Badiiy studiya faoliyati bo'yicha hujjatlarni yuritish tartibi
		Rejalashtirish va hisobot tayyorlash metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Studiyaning barcha faoliyati – o'quv jarayoni, ijodiy loyihalar, ko'rgazmalar va tanlovlarni rejalashtirish va natijasini ta'minlash
		2. Moddiy-texnik bazaning saqlanishi, yangilanishi va samarali ishlatilishi uchun javobgarlik
		3. O'qituvchilar, yordamchi xodimlar va o'quvchilarning faoliyatini nazorat qilish va sifatini ta'minlash
Texnik va/yoki texnologik talab		Murakkab dekorativ ishlar uchun akril, tempera va dekorativ qoplamalar; Loyihalashtirish va dizayn uchun professional qalam, o'lchash va chizish asboblari; Yirik maket va bezaklar uchun mustahkam karton, yog'och va boshqa materiallar; Ko'rgazmalar va yirik dekorlar uchun montaj vositalari (tornavida, bolg'a, lenta, skotch); Studiya moddiy-texnik bazasini boshqarish uchun inventarizatsiya jurnali, kompyuter va dasturiy ta'minot (Excel, dizayn dasturlari); O'qituvchilar va yordamchilar faoliyatini kuzatish va boshqarish uchun nazorat listlari, metodik qo'llanmalar; Yirik loyihalar va ko'rgazmalarni tashkil etish uchun transport vositalari va montaj jihozlari (stendlar, osilgan dekorlar, yoritish texnikasi).

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.3 Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/R	Ishlab chiquvchi to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	Madaniyat vazirligi Ta'lim sohasini muvofiqlashtirish bo'limi, Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha bosh mutaxassis	A.Turopxo'jayev
2	"Madaniyat ta'limi markazi" davlat muassasasi bosh mutaxassisi	Sh.Djo'rayev
3	Namangan ixtisoslashtirilgan san'at maktabi o'qituvchisi	N.Ubayev
4	Qarshi ixtisoslashtirilgan san'at maktabi direktor o'rinbosari	B.Namozov
5	R.Glier nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan musiqa maktabi direktor o'rinbosari	U.Azizov